

BEOORDELINGSRICHTLIJN

voor het

Procescertificaat

“Opsporen Conventionele Explosieven (OCE)”

VOORWOORD

Onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn is het opsporen van conventionele explosieven (in het vervolg OCE). Het opsporen van deze projectielen is niet zonder risico. Dat dit zorgvuldig en veilig gebeurt, is zowel in het belang van de opdrachtgever, het civiele opsporingsbedrijf, de personen op de projectlocaties als de omgeving.

Deze beoordelingsrichtlijn “Opsporen van conventionele explosieven” (BRL-OCE) bevat de eisen, waaraan een bedrijf moet voldoen om gecertificeerd te kunnen worden. De BRL-OCE is vastgesteld door het College van Deskundigen OCE, dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van opdrachtgevers, opdrachtnemers, rijksoverheid en diverse adviserende partijen¹.

Uitgaande van het feit dat zowel de actuele deskundigheid en kunde van alle betrokkenen, het ingezette materieel, de detectieapparatuur en de integrale aanpak van het gehele traject van vooronderzoek en opsporing van cruciaal belang zijn, mogen alleen bedrijven die beschikken over een procescertificaat conform de BRL-OCE deze werkzaamheden uitvoeren.

Voor afgifte van het verplichte procescertificaat op basis van de BRL-OCE worden een of meer certificerende instellingen aangewezen door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De toepassing en het gebruik van het procescertificaat zijn wettelijk verankert in het Arbobesluit.

Het toepassingsgebied van de beoordelingsrichtlijn OCE is verdeeld in twee deelgebieden te weten:

Deelgebied A: Opsporing;

Deelgebied B: Civieltechnisch opsporingsproces.

Het staat organisaties vrij zich te bekwamen en in te richten voor een of beide deelgebieden en vervolgens voor een of beide certificatie aan te vragen. Op het certificaat wordt aangegeven voor welk(e) deelgebied(en) het certificaat is afgegeven.

---

¹ De samenstelling van het College is vastgelegd bij het secretariaat van de beoordelingsrichtlijn.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
1. INLEIDING	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Onderwerp	6
1.3 Termen en definities	7
2. EISEN TE STELLEN AAN HET PROCES	11
2.1 Melding aan gemeente	11
2.2 Vooronderzoek	11
2.2.1 Probleeminventarisatie	11
2.2.2 Probleemanalyse	11
2.3 Opsporing	13
2.3.1 Werkvoorbereiding	14
2.3.2 Detectieonderzoek	16
2.3.3 Lokaliseren	17
2.3.4 Laagsgewijs ontgraven	17
2.3.5 Identificeren	18
2.3.6 Tijdelijk veiligstellen situatie	18
2.3.7 Overdracht aan EODDEF en afvoer schroot	18
2.4 Civieltechnisch opsporingsproces	19
2.5 Oplevering	19
2.6 Evaluatie	20
3. EISEN TE STELLEN AAN DE ORGANISATIE	21
3.1 Managementsysteem	21
3.1.1 Algemene eisen	21
3.1.2 Systemhandboek	21
3.1.3 Beheersing van documenten	21
3.1.4 Beheersing van registraties	21
3.1.5 Wet- en regelgeving	22
3.1.6 Taak Risico Analyse	22
3.1.7 Verzekeringen	22
3.2 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden	23
3.3 Communicatie	23
3.3.1 Interne communicatie	23
3.3.2 Externe communicatie	23
3.4 Bewaking en meting	24
3.4.1 Werkplekinspecties	24
3.4.2 Interne audits	24
3.4.3 Beheersing van klachten en tekortkomingen	25
3.4.4 Beheersing van ongevallen en incidenten	25
3.5 Voorbereiding op noodsituaties	26
3.6 Directieverantwoordelijkheid	26
4. EISEN TE STELLEN AAN MANAGEMENT VAN PERSONEEL EN MIDDELEN	27
4.1 Personeel	27
4.1.1 Opleiding en kwalificatie personeel	27
4.1.2 Arbeidsomstandigheden zorg	28
4.1.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen	28
4.2 Materieel en middelen	29
4.2.1 Beheersing van materieel en middelen	29
4.2.2 Inhuur van materieel en middelen	29
4.2.3 Beheersing van detectie- en meetapparatuur	30

5.	VERLENING/VERLENGING VAN HET PROCESCERTIFICAAT.....	31
5.1	Algemeen	31
5.2	Beoordeling van het managementsysteem	31
5.3	Tijdsbesteding toetsingsonderzoeken.....	31
5.4	Verlening van het Procescertificaat.....	32
5.5	Tussentijdse steekproef	32
5.6	Periodieke beoordeling.....	32
5.7	Verlenging van het Procescertificaat.....	33
5.8	Wijziging in rechtspersoon.....	33
5.9	Schorsing van het Procescertificaat.....	33
5.10	Intrekken van het Procescertificaat	33
5.11	Certificatiecriteria.....	33
6.	EISEN AAN DE CERTIFICERENDE INSTELLING	35
6.1	Accreditatie / aanwijzing.....	35
6.2	Kwalificatie-eisen auditors.....	35
6.3	Kwalificatie-eisen beslisser	35
	BIJLAGE 1: NORMPARAGRAFEN PER DEELGEBIED.....	36
	BIJLAGE 2: VOORONDERZOEK, ONDERDEEL PROBLEEMINVENTARISATIE.....	37
	BIJLAGE 3: PROTOCOL BIJ AANTREFFEN CE.....	39
	BIJLAGE 4: EINDTERMEN OCE-DESKUNDIGEN.....	40
	BIJLAGE 5: EISEN TE STELLEN AAN MATERIEEL.....	46
	BIJLAGE 6: EISEN AAN BESCHERMENDE MAATREGELEN.....	47
	BIJLAGE 7: EISEN AAN OPSLAGVOORZIENING VOOR TIJDELIJK VEILIGSTELLEN CE ...	48
	BIJLAGE 8: OVERZICHT NOODZAKELIJKE DOCUMENTATIE	50

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

Het opsporen van Conventionele Explosieven (CE) geschiedt op basis van (historisch) feitenmateriaal en met behulp van hoogwaardige opsporingstechnieken, specifiek civieltechnisch materieel en deskundig personeel.

Door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is besloten om te voorzien in een wettelijke regeling voor de certificering van bedrijven die zich bezighouden met het opsporen van conventionele explosieven, inclusief de aanwijzing van een of meer certificerende instellingen (CI). In artikel 4.8b (nieuw) van het Arbeidsomstandighedenbesluit is voorzien in een certificatieplicht voor het opsporen van CE. In de Arbeidsomstandighedenregeling wordt in het kader daarvan verwezen naar de onderhavige "Beoordelingsrichtlijn Opsporen Conventionele Explosieven" (BRL-OCE).

De doelstelling van de BRL-OCE is drieledig:

1. bewerkstelligen dat risicovolle werkzaamheden voldoende veilig voor het eigen personeel en derden aanwezig op het project worden uitgevoerd;
2. bewerkstelligen dat risicovolle werkzaamheden zodanig en met die deskundigheid worden uitgevoerd dat omwonenden veilig zijn en dat de publieke veiligheid wordt gewaarborgd;
3. bewerkstelligen dat de behandelde terreinen binnen de bepalingen van de gegunde opdracht "vrij van explosieven" worden opgeleverd en geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Vertrekpunt voor het opstellen van deze richtlijn is de, in de Arbowet 1998 verplicht gestelde, risico-inventarisatie en -evaluatie. Het betreft risicovolle werkzaamheden, die voldoende veilig voor het eigen personeel en met het oog op aanwezige derden en omwonenden uitgevoerd dienen te worden.

De in deze beoordelingsrichtlijn opgenomen eisen worden door certificerende instellingen, aangewezen door de Minister van SZW, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag en vervolgens voor het verlenen en instandhouden van het procescertificaat.

Bedrijven worden getoetst op het voldoen aan de gestelde eisen. Binnen de beoordelingsrichtlijn wordt de bedrijven de ruimte gegeven om zich te profileren en te bewijzen zolang wordt voldaan aan de voorgeschreven eisen. Tevens is vastgelegd dat de organisatie juist die elementen borgt die van belang zijn voor en voortvloeien uit een projectplan, specifiek opgesteld voor de bepaalde locatie. Een opdrachtgever mag derhalve verwachten dat een gecertificeerd bedrijf conform dit projectplan een project correct en veilig kan uitvoeren.

Door veranderende technologieën, ervaringen uit het werkveld of anderszins kan de inhoud van deze beoordelingsrichtlijn verouderen en dient deze dus aangepast te kunnen worden. Het College van Deskundigen derhalve streeft naar een periodieke herijking van ten minste om de drie jaar of zoveel eerder als aanbevelingen / commentaren door belanghebbenden daartoe aanleiding geven.

Het toepassingsgebied van de beoordelingsrichtlijn OCE is verdeeld in twee deelgebieden te weten:

Deelgebied A: Opsporing;

Deelgebied B: Civieltechnisch opsporingsproces.

Het af te geven certificaat wordt aangeduid als:

"Procescertificaat Opsporen Conventionele Explosieven".

Op het certificaat wordt aangegeven voor welk(e) deelgebied(en) het certificaat is afgegeven. De organisatie mag alleen die werkzaamheden uitvoeren die vallen onder het toepassingsgebied zoals aangegeven op het certificaat.

Het certificaat voor deelgebied A zijnde de opsporing wordt verstrekt indien door een daartoe bevoegde CI is vastgesteld dat aan alle eisen uit deze BRL OCE is voldaan met uitzondering van de in bijlage 1 voor deelgebied A uitgezonderde paragrafen.

Het certificaat voor deelgebied B zijnde het civieltechnisch opsporingsproces wordt verstrekt indien door een daartoe bevoegde CI is vastgesteld dat aan alle eisen uit deze BRL OCE is voldaan met uitzondering de in bijlage 1 voor deelgebied B uitgezonderde paragrafen..

1.2 Onderwerp

Het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn betreft het uitvoeren van vooronderzoek naar de vermoedelijke aanwezigheid en het opsporen van conventionele explosieven.

Onder conventionele explosieven wordt verstaan elk explosief dat niet als geïmproviseerd, nucleair, biologisch of chemisch kan worden aangemerkt, waaronder:

- geschutsmunitie;
- mortiermunitie;
- hand- & geweergranaten;
- raketten;
- klein kaliber munitie;
- vliegtuigbommen (afwerpmunitie);
- landmijnen;
- hulzen;
- explosieve stoffen;
- pyrotechnische middelen/munitie;
- zeemijnen;
- torpedo's;
- dieptebommen.

1.3 Termen en definities

Benaderen:

Het cyclisch verrichten van de handelingen detecteren, lokaliseren en laagsgewijs ontgraven, ten einde de aanwezigheid van een vermoedelijk CE veilig en doelmatig te kunnen vaststellen.

Bevoegd Gezag:

Overheidsinstantie die wettelijk de mogelijkheid heeft en in staat is om toezicht uit te oefenen of te doen uitoefenen

Civiltechnisch opsporingsproces:

Omvat het geheel van organisatie en uitvoering van civiltechnische activiteiten die de opsporing van CE mogelijk maken en onder eindverantwoordelijkheid van een opsporingsbedrijf worden uitgevoerd.

Combinatie:

Tijdelijk samenwerkingsverband van een organisatie die is gecertificeerd conform deelgebied A en een organisatie die is gecertificeerd conform deelgebied B, die gezamenlijk een project uitvoeren. De verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden van beide partijen zijn vastgelegd in een overeenkomst.

Conventionele Explosieven:

Elk explosief dat niet als geïmproviseerd, nucleair, biologisch of chemisch kan worden aangemerkt. Bij het opsporingsproces wordt aan CE gelijkgesteld en als zodanig behandeld:

- CE die geen explosieve stoffen (meer) bevatten;
- restanten van CE die door leken als zodanig herkenbaar zijn;
- voorwerpen die door leken kunnen worden aangemerkt als CE;
- wapens of onderdelen daarvan.

Deskundige:

Persoon die aantoonbare kennis en ervaring heeft om overeenkomstig de eisen in de BRL als zodanig te worden aangemerkt.

Detecteren:

Het vaststellen van de aanwezigheid van (mogelijke) CE door het met behulp van detectieapparatuur uitvoeren van een meting en de beoordeling van de meetgegevens. Er wordt onderscheid gemaakt in:

- analoge detectie: detecteren waarbij direct wordt overgaan tot het lokaliseren van het object en de meetgegevens niet worden vastgelegd;
- computerondersteunde detectie: het verzamelen van meetgegevens in een computer, waarna op een later tijdstip interpretatie plaatsvindt en de meetgegevens automatisch worden vastgelegd.

EOCKL:

Explosieven Opruimings Commando Koninklijke Landmacht.

Het EOCKL is de centrale coördinerende en aansturende organisatie voor het verrichten van vooronderzoeken, opsporingen en ruiming van explosieven door de explosieven opruimingsdiensten van Defensie op het Nederlands grondgebied. Voor het uitvoeren van deze taken kan het EOCKL de Explosieven Opruimingsdienst van de Koninklijke Landmacht (EODKL), de Explosieven Opruimingsdienst van de Koninklijke Luchtmacht (EODKLu) en de Duik- en Demontegroep van de Koninklijke Marine (DDGKM) aansturen.

EODDEF:

Explosieven Opruimingsdiensten Defensie.

Deze afkorting is een verzamelnaam voor het geheel aan explosieven opruimingsdiensten (EODKL, EODKLu en DDGKM) van Defensie.

Feitenmateriaal:

Geverifieerde gegevens die onomstotelijk bepaalde gebeurtenissen of feiten aantonen.

Identificeren:

Het vaststellen of men al dan niet met een explosief te maken heeft en daarna het bepalen van de soort, subsoort, wapeningstoestand, kaliber en nationaliteit van het explosief en eventueel geplaatste ontstekers.

Laagsgewijs ontgraven

Door het laagsgewijs ontgraven wordt het object blootgelegd, waardoor deze kan worden waargenomen.

Lokaliseren:

Het 3-dimensionaal vaststellen van de ligplaats van gedetecteerde objecten.

Opdrachtgever:

Natuurlijke of rechtspersoon met wie een formele overeenkomst wordt aangegaan ten behoeve van activiteiten in het kader van deze regeling.

Oplevering:

Conform de definitie oplevering zoals gebruikt in de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken 1989 (U.A.V. 1989).

Opsporingsgebied:

Het gebied binnen het verdachte gebied waar de daadwerkelijke opsporingswerkzaamheden worden verricht.

Opsporing:

Omvat het geheel van organisatie en uitvoering binnen het opsporingsgebied van achtereenvolgens:

- **detecteren, lokaliseren en interpreteren;**
- **laagsgewijs ontgraven en identificeren** van de vermoede explosieven;
- **tijdelijk veiligstellen van de situatie;**
- **de overdracht aan de EODDEF;**
- **Proces-verbaal van oplevering.**

Opsporingsbedrijf:

Organisatie die binnen het kader van deze regeling werkzaamheden uitvoert ten behoeve van de opsporing van conventionele explosieven.

Organisatie:

De juridische eenheid (natuurlijke of rechtspersoon) die werkzaamheden verricht binnen het kader van deze beoordelingsrichtlijn en die als zodanig is gecertificeerd.

Overdracht aan de EODDEF:

Het in persoon van de Senior OCE-deskundige door middel van het overdrachtsprotocol overdragen van de aangetroffen explosieven door het opsporingsbedrijf (deelgebied A) aan EODDEF. De overdracht vindt plaats op de locatie waar het explosief is aangetroffen c.q. in tijdelijke opslag is gebracht en bij fysieke aanwezigheid van beide partijen.

Projectgebonden risico-evaluatie:

De inventarisatie en evaluatie van de risico's samenhangende met de opsporing van conventionele explosieven.

Project:

(Combinatie van) werkzaamheden binnen een vastgesteld tijdsbestek ten behoeve van het opsporen en het zonodig laten verwijderen van conventionele explosieven zoals bedoeld in deze beoordelingsrichtlijn.

Projectplan:

Gedocumenteerd plan waarin de onderlinge relaties tussen betrokken partijen, alsmede de (planmatige) voortgang, afspraken, toezicht, documentatie en procedures zijn vastgelegd ten einde het project op adequate en veilige wijze uit te kunnen voeren.

Projectcontroleplan:

Gedocumenteerd plan waarin het voor het project noodzakelijke toezicht en de daarbij behorende (tussentijdse) controles zijn vastgelegd ten einde de kwaliteit en veiligheid tijdens de procesgang aantoonbaar te beheersen.

RI&E:

De inventarisatie en evaluatie van de risico's samenhangende met de werkomgeving. Er kan een onderscheid worden gemaakt tussen arborisico's, afgedekt door de RI&E verplichting uit de Arboret 1998, activiteitgebonden risico's (**TRA**) en **projectgebonden risicoanalyse**.

Systeemveiligheid:

De veiligheid van degenen die aanwezig zijn in het (rail-)verkeerssysteem, zoals reizigers, personeel en anderen.

Taakrisicoanalyse (TRA):

Overzicht van activiteitgebonden risico's en daaruit voortvloeiende preventieve of risico reducerende maatregelen.

Tijdelijk veiligstellen van de situatie:

Alle activiteiten na benadering en identificatie die benodigd zijn om de uitwerkingsrisico's van het explosief in relatie tot de omgeving te beheersen tot aan het tijdstip van overdracht van het explosief aan de EODDEF. Er worden bij het tijdelijk veiligstellen van de situatie geen handelingen aan het explosief zelf verricht anders dan het eventueel verplaatsen ervan naar een tijdelijke opslagplaats.

Verdachte gebied:

Het gebied waarin de aanwezigheid van explosieven wordt vermoed op basis van geverifieerd feitenmateriaal.

Vooronderzoek:

Bestaat uit twee afzonderlijk uit te voeren activiteiten, de probleeminventarisatie en de probleemanalyse, en omvat het verzamelen en analyseren van (historisch) **feitenmateriaal** met als doel het vaststellen van de vermoede aanwezigheid van **Conventionele Explosieven**, de soort explosieven, het vaststellen en afbakenen van het **verdachte gebied** en (zodanig) het **opsporingsgebied**, alsmede het opstellen van de **risicoanalyse**.

2. EISEN TE STELLEN AAN HET PROCES

De organisatie moet de processen die nodig zijn voor het realiseren van haar dienstverlening plannen, voorbereiden en uitvoeren conform de eisen als gesteld in dit hoofdstuk.

De organisatie dient voor de beheersing van processen werkinstructies op te stellen waarmee wordt geborgd dat deze worden uitgevoerd op een manier die overeenkomt met de daartoe gestelde eisen (normatief of door de opdrachtgever vastgesteld).

2.1 Melding aan gemeente

Voor aanvang van de opsporing dient de gemeente, op wiens grondgebied de werkzaamheden worden uitgevoerd, schriftelijk geïnformeerd te worden. Een afschrift dient in het projectdossier aanwezig te zijn.

2.2 Vooronderzoek

Het vooronderzoek wordt ten behoeve van het advies aan de opdrachtgever verdeeld in respectievelijk de hoofdfasen probleeminventarisatie (2.2.1) en probleemanalyse (2.2.2). Beide hoofdfasen dienen met een afzonderlijk rapport te worden afgesloten, of dienen als zodanig herkenbaar te zijn in de rapportage van het vooronderzoek.

2.2.1 Probleeminventarisatie

De probleeminventarisatie omvat het verzamelen van (historisch) feitenmateriaal. De probleeminventarisatie dient te voldoen aan de eisen zoals opgenomen in bijlage 2.

2.2.2 Probleemanalyse

De probleemanalyse omvat de analyse van het historisch feitenmateriaal en de vaststelling van de aard en omvang van vermoede explosieven en bestaat ten minste uit:

- vaststellen soort en hoeveelheid vermoede explosieven;
- verschijningsvorm van de vermoede explosieven;
- inventarisatie locatiespecifieke omstandigheden;
- vaststellen en afbakenen van het verdachte gebied;
- evaluatie van de risico's van de vermoede explosieven in relatie tot het toekomstige gebruik van de locatie.

Voorafgaand aan de probleemanalyse dient de rapportage van de probleeminventarisatie door middel van de eisen uit bijlage 2 te worden gecontroleerd op volledigheid. De resultaten dienen te worden opgenomen in de rapportage van de probleemanalyse. Eventuele ontbrekende informatie dient te worden aangevuld.

2.2.2.1 *Soort en hoeveelheid explosieven*

In de probleemanalyse wordt nader onderzoek gedaan naar (sub)soort van het vermoede explosief, de hoeveelheid en de mogelijke toestand van de vermoede explosieven. De organisatie dient de geraadpleegde bronnen vast te leggen in de rapportage en, voor zover het tastbare informatie betreft, deze op adequate wijze te archiveren (paragraaf 3.1.4).

2.2.2.2 *Verschijningsvorm vermoede explosieven*

Het feitenmateriaal wordt geanalyseerd met betrekking tot de vermoedelijke soort en toestand van de conventionele explosieven binnen het verdachte gebied. Resultaten van de analyse worden opgenomen in de rapportage.

Conventionele explosieven kunnen als volgt worden aangetroffen:

- *afgeworpen;*
- *verschoten / gegooid / gelegd / weggeslingerd;*
- *opgeslagen;*
- *als restanten uit springputten of explosie;*
- *als onderdeel van en / of in wrakken.*

2.2.2.3 *Inventarisatie locatiespecifieke omstandigheden*

Ten behoeve van de probleemanalyse worden tevens de relevante locatiespecifieke omstandigheden in beeld gebracht en gerapporteerd. Voorbeelden hiervan zijn bodemstructuur, relevante geofysische omstandigheden, uitgevoerde milieukundige (bodem)onderzoeken, maaiveldhoogtes (toen en nu), eventuele zichtbare detectieverstoringsen, grondwaterpeil, vermoede kabels en leidingen, voormalig, huidig en toekomstig gebruik. De bronvermelding dient in de rapportage te worden opgenomen. Voorzover het tastbare informatie betreft dient deze op adequate wijze te worden gearhiveerd (paragraaf 3.1.4).

De opdrachtgever wordt door het opsporingsbedrijf geadviseerd inzake noodzakelijk nader onderzoek voor het uitvoeren van de verdere werkzaamheden, zoals:

- fysisch bodemonderzoek;
- chemisch bodemonderzoek;
- asbestinventarisatie.

2.2.2.4 *Afbakening verdachte gebied*

Op basis van het feitenmateriaal vindt een driedimensionale afbakening plaats van het verdachte gebied. De afbakening is gebaseerd op een risicoscenario. De gebiedsafbakening vindt zo mogelijk plaats door gebruik te maken van een binnen het bedrijf geaccepteerde (reken)methode. De resultaten dienen in het projectdossier te worden opgenomen.

2.2.2.5 *Rapportage van de probleemanalyse*

In de rapportage van het vooronderzoek dient te worden beschreven welke personen hebben meegewerkt aan de uitvoering van het vooronderzoek en de rapportage hiervan. De Senior OCE-deskundige en een bevoegd lid van het management van de organisatie dienen in te stemmen met de inhoud van het rapport. Dit dient aantoonbaar te worden gemaakt in de rapportage.

De rapportage dient te worden overlegd aan de opdrachtgever en het Bevoegd Gezag. Op basis van de rapportage van de probleemanalyse wordt door het Bevoegd Gezag, gehoord hebbende de opdrachtgever, besloten welke vervolgstappen worden genomen. Dit dient te worden gearchiveerd in het projectdossier.

De resultaten van de probleemanalyse worden gerapporteerd en omvatten naast de bovengenoemde zaken ten minste:

- aanleiding van het vooronderzoek;
- omschrijving en doelstelling van opdracht;
- beschrijving uitvoering onderzoek (inclusief betrokken personen);
- opgave van eventuele eerder uitgevoerde onderzoeken;
- verantwoording feitenmateriaal (inclusief bronverwijzing);
- beschrijving van leemten in kennis;
- conclusie en aanbevelingen;
- distributielijst.

2.3 **Opsporing**

Opsporing omvat binnen het opsporingsgebied het geheel van:

1. detecteren;
2. lokaliseren;
3. laagsgewijs ontgraven;
4. identificeren;
5. tijdelijk veiligstellen van de situatie;
6. de overdracht aan de EODDEF;
7. Proces-verbaal van oplevering aan de opdrachtgever en Bevoegd Gezag.

De handelingen genoemd onder punt 1 t/m 3 kunnen cyclisch worden verricht. Dit wordt “benaderen” genoemd (zie paragraaf 1.3).

Het benaderen, identificeren en tijdelijk veiligstellen van de situatie van CE vindt plaats door minimaal een OCE-deskundige en een Assistent OCE-deskundige. Op het project is altijd een Senior OCE-deskundige aanwezig. De inzet van OCE-deskundigen wordt gerapporteerd in het projectplan.

Een uitzondering hierop is het computerondersteund detecteren. Computerondersteund detecteren vindt plaats door minimaal twee Assistent OCE-deskundigen. Indien op een projectlocatie met meer dan twee Assistent OCE-deskundigen computerondersteund wordt gedetecteerd en / of er bij deze werkzaamheden risico bestaat op het spontaan aantreffen van CE, is op de projectlocatie een OCE-deskundige aanwezig. De vraag of tijdens het computerondersteund detecteren ook een Senior OCE-deskundige aanwezig moet zijn, wordt beoordeeld bij de werkvoorbereiding. De inzet van OCE-deskundigen wordt gerapporteerd in het projectplan.

De organisatie ziet er op toe dat personen die aanwezig zijn binnen het opsporingsgebied beschikken over een diploma Basiskennis OCE, dan wel het opsporingsgebied uitsluitend onder begeleiding van een OCE-deskundige betreden.

2.3.1 Werkvoorbereiding

De organisatie moet de processen die nodig zijn voor een veilige realisatie van het project identificeren en plannen. Ten behoeve van de de opsporing dient te worden voorzien in een schriftelijke procedure voor de werkvoorbereiding, waarin ten minste aandacht wordt besteedt aan:

- verantwoordelijkheden;
- samenwerking, identificatie en communicatie met verschillende disciplines;
- planning;
- documentatie en registraties.

De werkvoorbereiding dient ten minste te resulteren in een projectplan (2.3.1.1). De organisatie dient te beschikken over een procedure inzake hoe te handelen bij het spontaan aantreffen van CE.

2.3.1.1 *Projectplan*

Ten behoeve van de opsporing wordt een projectplan opgesteld. Indien het project uitsluitend betrekking heeft op detectieonderzoek, beperkt het projectplan zich tot de daarvoor relevante onderdelen.

Het projectplan omvat tenminste de volgende onderdelen:

1. omschrijving en doelstelling van opdracht;
2. projectorganisatie met taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
3. aansprakelijkheden;
4. interne en externe communicatie (zie paragraaf 3.3);
5. planning van de werkzaamheden en inzet van personeel (op kwalificatieniveau);
6. werktekening (werk- / opsporingsgebied, ligging t.o.v. Rijksdriehoeknet);
7. een selectie van te gebruiken detectiemethoden en apparatuur;
8. projectcontroleplan (2.3.1.2);
9. projectgebonden risico-evaluatie;

10. veiligheid-, gezondheid- en milieuplan (VGM-plan);
11. veiligheidsmaatregelen (3.1.6);
12. omschrijving van de wijze van benaderen en het daarbij te gebruiken materieel;
13. overdrachtsprotocol EODDEF (bijlage 3);
14. wijze van tijdelijk veiligstellen;
15. protocol voor de hulpverleningsdiensten;
16. verzekeringen.

Een projectplan voor uitsluitend een detectieonderzoek omvat de onderdelen genoemd onder punt 1 tot en met 10.

Het projectplan en de beschrijving van de werkmethoden dienen te borgen dat alle geïdentificeerde risico's op adequate wijzen worden vermeden of beheerst.

In het projectplan dient te worden beschreven welke personen hebben meegewerkt aan de werkvoorbereiding. De Senior OCE-deskundige en een bevoegd lid van het management van de organisatie dienen in te stemmen met de inhoud van het projectplan. Dit dient aantoonbaar te worden gemaakt in het projectplan. Bij aanpassingen van het projectplan geldt dezelfde procedure. Het projectplan dient door ten minste het Bevoegd Gezag en de opdrachtgever te worden goedgekeurd voor aanvang van de werkzaamheden en bij aanpassingen.

2.3.1.1.1 Projectcontroleplan

In het projectcontroleplan dienen de volgende aspecten te zijn uitgewerkt:

- de onderdelen welke aan een controle worden onderworpen;
- de methode van controleren;
- het aantal en de nauwkeurigheid van de controles;
- de middelen die bij de controles gehanteerd worden en de vereiste nauwkeurigheid ervan;
- de voor de controles verantwoordelijke personen;
- de methode van registreren en rapporteren.

2.3.1.1.2 Projectgebonden risico-evaluatie

De projectgebonden risico-evaluatie bestaat uit een adequate risico-inventarisatie en -evaluatie voor de opsporing. Hieruit volgen de benodigde acties gericht op:

- de te treffen (persoonlijke) beschermende maatregelen voor personen op de projectlocatie en de omgeving;
- het tijdelijk veiligstellen van conventionele explosieven;
- de toegangsregeling en bewaking van de projectlocatie;
- de verkeersmaatregelen en begaanbaarheid van de projectlocatie.

De organisatie dient te beschikken over een schriftelijke procedure (paragraaf 3.1.2) voor de uitvoering van de projectgebonden risico-evaluatie, met expliciet daarin opgenomen de herleidbaarheid en volledigheid van de evaluatie. Tevens dienen de verantwoordelijkheden van de Senior OCE-deskundige te worden omschreven. De resultaten worden opgenomen in het projectdossier.

De organisatie dient gevolg te geven aan de aanwijzingen van het Bevoegd Gezag gericht op de veiligheid van werknemers, derden en omgeving en legt dit vast in het projectdossier. Ten aanzien van de geldende veiligheidsmaatregelen dient de organisatie alle betrokken partijen voortdurend te informeren (conform paragraaf 3.3).

2.3.2 Detectieonderzoek

Het vaststellen van de aanwezigheid van (mogelijke) CE door het met behulp van detectieapparatuur uitvoeren van een meting en de beoordeling van de meetgegevens. Voor het uitvoeren van het detectieonderzoek kunnen uiteenlopende methoden en technieken worden ingezet. Er wordt onderscheid gemaakt in analoge detectie en computerondersteunde detectie.

2.3.2.1 *Selectie van detectiemethoden*

Voorafgaand aan de detectiewerkzaamheden dient de organisatie de in te zetten detectieapparatuur te selecteren. De selectie van detectiemethoden vindt plaats op basis van de resultaten van de validatie (paragraaf 4.2.3) en de resultaten van het vooronderzoek. De keuze van de detectoren dient te worden beargumenteerd in het projectplan, waarin tevens de relevante apparaatinstellingen worden beschreven. Er worden uitsluitend detectieapparaten ingezet die voldoen aan paragraaf 4.2.3.

2.3.2.2 *Uitvoeren detectie*

Bij aanvang van de detectiewerkzaamheden dienen de aangeleverde gegevens uit het vooronderzoek en werkvoorbereiding te worden geverifieerd. De verificatie wordt aangetekend op de veldwerkregistraties (2.3.2.3). Ingeval van afwijkende omstandigheden die van invloed zijn op de kwaliteit van de detectie, dient terugkoppeling plaats te vinden met de werkvoorbereiding. Het projectplan dient dan aangepast en opnieuw door ten minste het Bevoegd Gezag en de opdrachtgever te worden goedgekeurd. De bediening van detectieapparatuur dient te voldoen aan paragraaf 4.2.3.

2.3.2.3 *Veldwerkregistraties*

De resultaten van het detectieonderzoek dienen te worden geregistreerd (paragraaf 3.1.4), waarbij in ieder geval wordt aangegeven:

- datum van detectie;
- projectgegevens (tenminste opdrachtgever, gemeente en locatie);
- de naam van de persoon die de detectie heeft uitgevoerd;
- gebruikte detectieapparatuur;
- weersomstandigheden (tenminste temperatuur en neerslag);
- afgezocht gebied;
- relevante visuele waarnemingen;
- afwijkingen t.o.v. projectplan;
- verificatie aangeleverde gegevens.

De veldwerkregistraties worden ingevuld door of onder verantwoordelijkheid van de OCE-deskundige.

2.3.2.4 *Analoge detectie*

Bij analoge detectie vindt de beoordeling van de meetgegevens direct tijdens de uitvoering van de meting plaats door de OCE-deskundige. Van de aangetroffen CE worden in ieder geval de volgende gegevens geregistreerd:

- coördinaten (x/y);
- indicatieve diepte (z).

2.3.2.5 *Computerondersteunde detectie*

De computerondersteunde detectie resulteert in een objectenlijst (3.1.4) met ten minste:

- coördinaten van aangetroffen uitslagen / verstoringen (x/y);
- indicatieve diepte (z);
- meetwaarden.

Ten behoeve van het opstellen van een objectenlijst vindt na uitvoering van de meting een beoordeling van de meetgegevens plaats door of onder verantwoordelijkheid van de Senior OCE-deskundige. Dit dient aantoonbaar te worden gemaakt in de rapportage van de detectie. In deze rapportage wordt duidelijk aangegeven en beargumenteerd op welke wijze de meetgegevens zijn gemodelleerd, mede in relatie tot de resultaten van het vooronderzoek. In de rapportage van de detectie worden aanbevelingen gedaan voor de verdere aanpak van benaderen.

2.3.3 Lokaliseren

Door middel van het lokaliseren wordt de ligplaats van de gedetecteerde objecten 3-dimensionaal vastgesteld. Het lokaliseren bestaat uit het:

- bepalen van de locatie van het object op basis van de meetwaarden (x/y coördinaat);
- bepalen ontgravingsdiepte door (her)vaststellen van z-coördinaat.

De definitieve lokalisatiegegevens worden op de objectenlijst vastgelegd. Door middel van het lokaliseren wordt een ontgravingsdiepte vastgesteld die vervolgens wordt ontgraven.

2.3.4 Laagsgewijs ontgraven

Door het laagsgewijs ontgraven wordt het object blootgelegd, waardoor deze kan worden waargenomen. In het projectplan (paragraaf 2.3.1.1) wordt aangegeven op welke wijze het laagsgewijs ontgraven plaatsvindt en welke middelen er worden ingezet. Het projectplan wordt hiertoe zo nodig aangevuld op basis van de resultaten van het detectieonderzoek. Alle betrokken partijen worden over de aanpassingen geïnformeerd.

De organisatie dient te beschikken over de noodzakelijke werkinstructies voor activiteiten die in het kader van het laagsgewijs ontgraven worden uitgevoerd. Voor de eisen aan civieltechnische activiteiten wordt verwezen naar paragraaf 2.4.

2.3.5 Identificeren

De identificatie volgt op het aantreffen van het object en heeft tot doel om vast te stellen of sprake is van een explosief en zo ja, om de soort, subsoort en wapeningstoestand van eventueel geplaatste ontstekers te bepalen.

Bij het aantreffen van het object vindt identificatie plaats, waarbij het volgende wordt geregistreerd:

- Is sprake van een CE, en zo ja:
  - uiteindelijke diepte van het aangetroffen CE;
  - soort en subsoort van het CE;
  - wapeningstoestand van evt. ontstekers;
  - persoon die de identificatie heeft uitgevoerd.

De geregistreerde gegevens vormen een onderdeel van het projectdossier en worden als zodanig gearhiveerd (paragraaf 3.1.4).

2.3.6 Tijdelijk veiligstellen situatie

Het tijdelijk veiligstellen van de situatie omvat alle activiteiten na de benadering en identificatie die benodigd zijn om de uitwerkingsrisico's van het explosief in relatie tot de omgeving te beheersen tot aan het tijdstip van overdracht van het explosief aan EODDEF. Er worden bij het tijdelijk veiligstellen van de situatie geen handelingen aan het explosief zelf verricht anders dan het eventueel verplaatsen ervan naar een tijdelijke opslagplaats.

De beoordeling of het CE eventueel wordt verplaatst naar een tijdelijke opslagplaats, vindt plaats door de Senior OCE-deskundige. De wijze van tijdelijk veiligstellen en de getroffen beschermende maatregelen worden geregistreerd.

2.3.6.1 *Transport van conventionele explosieven*

Transport binnen de projectlocatie wordt geregeld via eisen voor tijdelijk veiligstellen en tijdelijke opslag.

2.3.6.2 *Tijdelijke opslag van conventionele explosieven*

De tijdelijke opslag van CE dient te voldoen aan bijlage 7.

2.3.7 Overdracht aan EODDEF en afvoer schroot

Het ruimen van aangetroffen explosieven tijdens opsporingswerkzaamheden wordt uitgevoerd door één van de Explosieven Opruimingsdiensten van het Ministerie van Defensie (EODDEF). Voor aanvang van de opsporingsactie verzoekt de plaatselijke overheid, op aanwijzing van het opsporingsbedrijf, het EOCKL de aangetroffen explosieven te ruimen. Bij aantreffen van CE dient het opsporingsbedrijf te handelen conform het protocol in bijlage 3.

De overdracht aan EODDEF vindt plaats in aanwezigheid van Senior OCE-deskundige volgens het protocol in bijlage 3. Voorgeschreven registraties in het protocol dienen te worden opgenomen in het projectdossier (paragraaf 3.1.4). Voorafgaand aan afvoer van schroot vindt een eindcontrole plaats door de Senior OCE-deskundige. Deze eindcontrole wordt geregistreerd.

2.4 Civieltechnisch opsporingsproces

De civieltechnische ondersteuning omvat het geheel van organisatie en uitvoering van civieltechnische activiteiten die de opsporing mogelijk maken. Indien voor de opsporing gebruik wordt gemaakt van civieltechnisch materieel, wordt het project uitgevoerd door een organisatie die beschikt, dan wel een combinatie van twee organisaties die gezamenlijk beschikken, over een certificaat conform deelgebied A en B.

Indien een project in een combinatie wordt uitgevoerd, dienen de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden tussen de combinanten te zijn vastgelegd in een overeenkomst. Bij uitvoering van het project ligt de eindverantwoordelijkheid voor de opsporing bij de organisatie die is gecertificeerd conform deelgebied A.

De organisatie dient de civieltechnische activiteiten die vallen onder werking van de BRL en een directe invloed hebben op de (systeem)veiligheid of een belangrijke interactie kennen met betrokkenen of gerelateerde activiteiten, te identificeren en te plannen. Daarmee dient te worden geborgd dat de activiteiten beheerst worden uitgevoerd en omvat:

- vastgelegde procedures voor de identificatie en beheersing van interactie met andere betrokken disciplines/partijen en werkzaamheden;
- vastleggen van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in relatie tot eventuele andere partijen;
- aantoonbare beheersing van de kritische activiteiten als omschreven in 2.3.1.1.

Indien de organisatie haar diensten verleent aan derden dient men actief bij te dragen aan de veiligheidsbeheersing t.b.v. de civiele activiteiten. Eventuele adviezen dienen te worden geregistreerd in het projectdossier.

2.5 Oplevering

Na uitvoering van het project dient het terrein conform afspraak te worden opgeleverd. De wijze van opleveren staat vermeld in het projectplan. Indien daarin niets is vermeld, dient het terrein in de oorspronkelijke staat te zijn teruggebracht. Deze oorspronkelijke staat dient in dat geval te zijn beschreven en opgenomen in het projectdossier.

Indien na oordeel van de Senior OCE-deskundige de locatie voldoet aan de vastgelegde afspraak, vraagt de organisatie opname van het werk aan bij de opdrachtgever.

Voor opneming, goedkeuring en oplevering geldt het U.A.V. 1989 (zie ook paragraaf 1.3).

Een proces-verbaal van oplevering wordt opgesteld door of namens de opdrachtgever en bevat ten minste:

- de gegevens van de locatie inclusief een tekening gekoppeld aan het RD-stelsel;
- de opdracht;
- de gebruikte opsporingsmethoden;
- de onderzoeksresultaten;
- de gegevens met betrekking tot de overdracht en (indien van toepassing) de aard van de verwijderde objecten.

2.6 Evaluatie

De organisatie dient ten behoeve van de procesbeheersing aan het eind van ieder project een evaluatie op te stellen. Deze evaluatie kan een gezamenlijk document betreffen van de verschillende partijen, welke in de afzonderlijke projectdossiers dient te worden opgenomen.

Er dient ten minste aandacht te worden besteedt aan:

- evaluatie van de procesgang;
- vergelijk probleemanalyse, detectie en daadwerkelijk aangetroffen CE;
- effectiviteit van de beheersmaatregelen;
- afwijkingen / tekortkomingen / bevindingen;
- verbetermogelijkheden.

De evaluaties dienen als belangrijke input voor de jaarlijkse beoordeling door de directie (paragraaf 3.6).

3. EISEN TE STELLEN AAN DE ORGANISATIE

3.1 Managementsysteem

3.1.1 Algemene eisen

De organisatie dient, in overeenstemming met de eisen uit deze beoordelingsrichtlijn, het eigen managementsysteem op te zetten, te documenteren, in te voeren en te onderhouden.

3.1.2 Systeemhandboek

De organisatie dient te beschikken over een gedocumenteerd managementsysteem, waarvan het systeemhandboek ten minste de volgende aspecten dient te bevatten:

- het onderwerp en toepassingsgebied (scope) met inbegrip van eventuele uitsluitingen;
- beschrijving van de niet-uitgesloten en door de richtlijn vastgestelde gedocumenteerde procedures, of een verwijzing ernaar;
- een beschrijving van de interacties binnen het managementsysteem alsmede met andere systemen, voor zover het een niet geïntegreerd managementsysteem betreft;
- een matrix waarin de relatie tussen normelementen uit de BRL en de systeemdOCUMENTEN is vastgelegd.

Het staat de organisatie vrij om de verschijningsvorm (bijv. elektronisch, hard-copy) van het systeem af te stemmen op de bedrijfsorganisatie.

Uitsluitingen zijn slechts mogelijk op basis van de deelgebieden zoals uitgewerkt in bijlage 1.

3.1.3 Beheersing van documenten

De organisatie dient te beschikken over een gedocumenteerde procedure waarmee de beheersing van door deze BRL vereiste documenten is geregeld. Dit dient ten minste te omvatten:

- goedkeuring voor uitgifte;
- beoordeling en regelmatige actualisatie;
- identificatie, leesbaarheid en herkenbaarheid;
- revisiebeheer;
- beheersing en distributie van externe documenten;
- voorkomen van onbedoeld gebruik en verwijdering van vervallen documenten;
- bepaling van bewaartermijnen.

De in deze beoordelingsrichtlijn genoemde projectdocumenten worden 5 jaar bewaard, tenzij een wettelijke regeling een langere bewaartermijn vereist.

3.1.4 Beheersing van registraties

Registraties moeten worden vastgesteld en bijgehouden om het bewijs te leveren van het voldoen aan de eisen en van de doeltreffende werking van het managementsysteem.

De organisatie dient alle voor dit doel noodzakelijke registraties alsmede de in deze BRL voorgeschreven registraties te identificeren en door middel van een gedocumenteerde procedure te beheersen, inclusief een opgave van de bewaartermijn en de wijze van vernietiging. Registraties moeten leesbaar, herkenbaar en terugvindbaar zijn.

3.1.5 Wet- en regelgeving

De organisatie dient een schriftelijke procedure vast te stellen en bij te houden om de eisen van wet- en regelgeving en andere door haar onderschreven eisen, die van toepassing zijn op de verschillende aspecten van haar activiteiten binnen deze beoordelingsrichtlijn, te identificeren en daar toegang toe te hebben. Voorts dient de organisatie het belang van deze eisen binnen de organisatie kenbaar te maken en de naleving er van te verzekeren.

3.1.5.1 *Ontheffing Wet wapens en munitie*

De organisatie dient te beschikken over een ontheffing krachtens artikel 4, artikel 22, eerste lid en artikel 26, eerste lid van de Wet wapens en munitie. Er dient aantoonbaar te worden voldaan aan de in deze ontheffing opgenomen eisen.

3.1.6 Taak Risico Analyse

De organisatie dient te beschikken over een risico-inventarisatie en –evaluatie, welke voldoet aan de vigerende arboregelgeving. In aanvulling daarop dient de organisatie te beschikken over specifieke taak risico analyses (TRA's) voor risicovolle handelingen en activiteiten tijdens de procesgang.

Voor het opstellen en onderhouden van deze TRA's dient de organisatie te beschikken over een procedure voor de identificatie en evaluatie van de kwaliteit- en veiligheidsaspecten voor en tijdens de activiteiten, alsmede de daaraan gekoppelde effecten op werknemers en omgeving. Indien men hiervan afwijkt dient men minimaal de gelijkwaardigheid aan te kunnen tonen. Het gaat hierbij om aspecten, inclusief invloeden van buitenaf, die beheerst kunnen worden en waarvan mag worden aangenomen dat de organisatie hierop invloed uit kan oefenen. In het projectplan (paragraaf 2.3.1.1) dienen de nodige maatregelen, gekoppeld aan de inventarisatie, te worden beschreven.

3.1.7 Verzekeringen²

De organisatie dient minimaal te beschikken over de volgende verzekeringen:

- een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering waarin is opgenomen een dekking voor het opsporen van conventionele explosieven,
- een ongevallenverzekering voor eigen en ingehuurd personeel, overheidspersoneel en personeel van derden die zich begeven binnen het opsporingsgebied.

Het management van de organisatie dient jaarlijks de verzekeringsstatus te beoordelen. De resultaten van deze beoordeling worden geregistreerd.

---

² De overheid verzekert geen werkzaamheden die door haar diensten worden uitgevoerd, waardoor deze paragraaf niet van toepassing is op EODDEF.

Per project dienen de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden van de verschillende partijen te worden vastgelegd. Voor aanvang van het project dient in overleg met de opdrachtgever te worden vastgesteld of het pakket aan afgesloten verzekering(en), eventueel in combinatie met de verzekeringen van de opdrachtgever, voldoende dekkend is voor het project. De resultaten van deze beoordeling worden opgenomen in het projectdossier.

3.2 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De organisatie moet haar operationele organisatiestructuur vastleggen in een schema. Uit dit schema moeten de operationele relaties tussen de vermelde functies blijken.

Het management van de organisatie moet bewerkstelligen dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn gedefinieerd, vastgelegd en kenbaar gemaakt in de organisatie.

De organisatie dient een lid van het management te benoemen die, ongeacht overige verantwoordelijkheden, de verantwoordelijkheid en bevoegdheid moet hebben om:

- te bewerkstelligen dat processen die nodig zijn voor het functioneren van het managementsysteem worden vastgesteld, ingevoerd en onderhouden;
- te rapporteren aan de directie over het functioneren van het managementsysteem en de eventuele noodzaak tot verbetering;
- te bevorderen dat medewerkers zich bewust zijn van zowel de eisen van de opdrachtgever alsmede van de eisen uit wet- en regelgeving;
- samen te werken met externe partijen voor zover dit betrekking heeft op het functioneren van het managementsysteem.

3.3 Communicatie

3.3.1 Interne communicatie

De organisatie dient in haar managementsysteem de interne communicatieprocessen vast te leggen voor zover deze betrekking hebben op de werkzaamheden binnen de werkingsfeer van deze beoordelingsrichtlijn. Geïdentificeerd dient te worden:

- doel / onderwerp;
- aanwezigen;
- frequentie;
- wijze van verslaglegging.

Voorts dient de organisatie te beschikken over procedures/instructies voor het betrekken van werknemers bij de ontwikkeling en invoering van veiligheidsprocedures.

3.3.2 Externe communicatie

De organisatie dient vast te leggen op welke wijze de communicatie met belanghebbende partijen wordt georganiseerd.

Hiertoe dient de organisatie per project te identificeren welke belanghebbende partijen dit betreft en hoe deze worden geïnformeerd, hieronder vallen minimaal:

- EODDEF;
- opdrachtgever;
- gemeente op wiens gebied de opsporing wordt uitgevoerd en indien noodzakelijk de naburige gemeenten;
- ingehuurd bedrijven;
- Ministerie van BZK.

De organisatie dient uit te voeren projecten zoals bedoeld in paragraaf 2.3 vooraf aan te melden bij de certificerende instelling (paragraaf 5.4).

3.4 Bewaking en meting

De organisatie moet de benodigde bewakings-, meet- en analyseprocessen bepalen, plannen en invoeren om:

- aan te tonen dat de dienstverlening en procesbeheersing voldoet aan de eisen van deze BRL;
- te bewerkstelligen dat het managementsysteem voldoet aan de geldende eisen uit deze BRL;
- aan te tonen dat men voldoet aan wet- en regelgeving.

3.4.1 Werkplekinspecties

De organisatie dient binnen haar managementsysteem te voorzien in periodieke werkplekinspecties om tijdig te signaleren of werkplekcondities en gedrag of handelingen van medewerkers en derden leiden tot onveilige situaties die resulteren in afwijkingen, incidenten of ongevallen.

Daartoe dient in het managementsysteem ten minste het volgende te zijn vastgelegd:

- minimaal één keer per maand een inspectie door de direct leidinggevende per project;
- halfjaarlijkse inspectie door management;
- methode en registratie van inspecties;
- opvolging van inspectieresultaten;
- analyse van tekortkomingen;
- terugkoppeling naar medewerkers.

3.4.2 Interne audits

De organisatie moet met geplande tussenpozen interne audits uitvoeren om vast te stellen of het managementsysteem:

- voldoet aan de eisen uit deze BRL;
- voldoet aan de eisen van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving;
- doeltreffend is geïmplementeerd en onderhouden.

Middels een gedocumenteerde auditplanning dient de organisatie aan te tonen dat jaarlijks alle elementen van de beoordelingsrichtlijn ten minste eenmaal worden getoetst. Het gewogen belang van processen, geïdentificeerde risicogebieden en resultaten van eerdere audits dient hierin tot uiting te komen. Tijdens de interne auditcyclus dient ook het bezoek aan ten minste één projectlocatie te worden opgenomen, waarbij de aandacht ligt op systeemaspecten welke niet tijdens de werkplekinspecties (paragraaf 3.4.1) zijn meegenomen.

Ten aanzien van de bekwaamheid en beoordeling van auditors dient de organisatie een procedure in te richten welke aansluit op de eisen van de NEN-EN-ISO 19011:2002 Richtlijnen voor het uitvoeren van kwaliteits - en/of milieumanagementsysteemaudits.

Door de keuze van auditors en het uitvoeren van audits moeten de objectiviteit en onpartijdigheid van het auditproces gegarandeerd worden. De auditors mogen geen audit uitvoeren over hun eigen werk en dienen voldoende gekwalificeerd te zijn.

Er dient een gedocumenteerde procedure te zijn waarin is vastgelegd hoe:

- het auditprogramma wordt bestuurd en beheerd en wie hiervoor verantwoordelijk is;
- doelstellingen van de directie worden vertaald naar het auditprogramma;
- een auditteam wordt samengesteld;
- audits worden gepland, uitgevoerd en gerapporteerd;
- auditresultaten worden opgevolgd en geanalyseerd.

3.4.3 Beheersing van klachten en tekortkomingen

De organisatie dient te beschikken over een schriftelijke procedure en deze op peil te houden ten aanzien van de behandeling van klachten en tekortkomingen in relatie tot het geleverde werk en het managementsysteem. Middels de procedure dient o.a. geregeld te zijn:

- wie de verantwoordelijke functionarissen zijn voor de behandeling;
- dat klachten / tekortkomingen geregistreerd en gearhiveerd worden;
- dat de melder wordt geïnformeerd over het resultaat van de afhandeling;
- dat er terugkoppeling betreffende de klacht / tekortkoming binnen de organisatie plaatsvindt.

Verder dient de organisatie in het projectplan aan te geven welke functionarissen aanspreekbaar zijn ingeval er tijdens of na de uitvoering van het werk problemen geconstateerd worden. Deze functionarissen dienen bevoegd te zijn om corrigerende maatregelen te nemen om de problemen op te heffen. Dit dient in de functiebeschrijving te worden vastgelegd.

3.4.4 Beheersing van ongevallen en incidenten

De organisatie dient te beschikken over een schriftelijke procedure , en deze op peil te houden, voor het melden, registreren, onderzoeken en beheersen van (bijna) ongevallen en incidenten met en zonder verzuim, brand en schade aan mens, materieel en omgeving.

Deze procedure dient ten minste te bevatten:

- wijze van melding en rapportage;
- onderzoeksmethode;
- afhandelingstermijnen;
- aanwijzing onderzoeksverantwoordelijke;
- vaststellen verbetermaatregelen en terugkoppeling TRA (paragraaf 3.1.6);
- controle op uitvoering en effectiviteit;
- publicatie en communicatie.

3.5 Voorbereiding op noodsituaties

De organisatie dient procedures en beheersmaatregelen vast te stellen en te documenteren waarmee de waarschijnlijkheid van en reactie op mogelijke incidenten en noodsituaties kan worden beheerst ten einde de situaties te voorkomen of uitbreiding hiervan te beperken. Deze procedure dient ten minste de volgende taken te bevatten:

- communicatie intern en met de omgeving en betrokkenen;
- preventieve en correctieve maatregelen;
- vereiste middelen;
- competentie eisen.

De organisatie dient haar noodplannen periodiek (minimaal jaarlijks) te evalueren en bij te stellen op basis van de eigen evaluaties en op basis van besluiten door het College van Deskundigen.

Het noodplan dient onderdeel uit te maken van het projectplan.

3.6 Directieverantwoordelijkheid

De directie moet het bewijs leveren van haar betrokkenheid bij het ontwikkelen, invoeren en functioneren van het managementsysteem door:

- het belang om te voldoen aan zowel de eisen van opdrachtgevers als aan wet- en regelgeving kenbaar te maken binnen de organisatie;
- het gedocumenteerde en ondertekende managementsysteem zodanig in te richten dat daarmee invulling aan deze beoordelingsrichtlijn wordt gegeven;
- het beleid ten minste één keer per drie jaar te evalueren en - zo nodig - te actualiseren
- ten minste jaarlijks het managementsysteem te beoordelen op geschiktheid, doeltreffendheid en aansluiting bij de organisatie alsmede de eisen uit de BRL;
- de noodzakelijke middelen ter beschikking te stellen.

4. EISEN TE STELLEN AAN MANAGEMENT VAN PERSONEEL EN MIDDELEN

De organisatie dient te beschikken over een systeem waarmee de inzet van adequaat personeel, materieel en middelen kan worden afgestemd op de verschillende typen en technieken van opsporing en benadering. Al het in te zetten materieel, middelen en mensen dient te voldoen aan de minimale eisen als gesteld in deze BRL.

4.1 Personeel

De organisatie dient er zorg voor te dragen dat personeel (eigen en van derden) dat werkzaamheden uitvoert vallend onder deze beoordelingsrichtlijn:

- bekwaam is;
- fysiek en psychisch geschikt is;
- zonder taalbelemmeringen kan communiceren;
- voorzien is van de juiste middelen.

De organisatie die gecertificeerd is conform deelgebied A dient minimaal een Senior OCE-deskundige in vaste dienst te hebben (arbeidsovereenkomst) voor minimaal 32 uur per week.

4.1.1 Opleiding en kwalificatie personeel.

De organisatie dient te waarborgen dat deskundig personeel (eigen en van derden) dat werkzaamheden binnen het kader van deze BRL uitvoert (zie hoofdstuk 2), voldoet aan de eindtermen zoals opgenomen in bijlage 4. Aantonen dat deskundig personeel voldoet aan de eindtermen kan op de volgende wijzen plaatsvinden:

1. door aan de certificatie-instelling aan te tonen dat voorzien is in een bedrijfsinterne examenstructuur conform de onderstaande voorwaarden voor examinering en door aan te tonen dat deskundig personeel een examen volgens deze structuur met goed gevolg heeft afgelegd;
2. door overlegging van een diploma afgegeven door een examenorganisatie die een overeenkomst heeft met de certificatie-instelling van de organisatie, in het kader waarvan deze certificatie-instelling heeft vastgesteld dat deze examenorganisatie voldoet aan de onderstaande voorwaarden voor examinering.

Voorwaarden voor examinering:

- de eindtermen in bijlage 4 worden ten behoeve van examinering op een evenwichtige wijze uitgewerkt in toetstermen;
- examinering vindt plaats door een examencommissie die bestaat uit ten minste drie personen, waarvan ten minste twee personen aantoonbaar voldoen aan de eindtermen voor de Senior OCE-deskundige en ten minste één persoon aantoonbaar deskundig is op het gebied van opleiding en examinering;
- de leden van de examencommissie mogen niet direct betrokken zijn geweest bij de opleiding van de examenkandidaat;
- voor het afnemen van examens wordt een examenreglement vastgesteld waarin in ieder geval bepalingen zijn opgenomen inzake de aanmeldingsprocedures voor examens, de wijze van examinering, de eisen aan de examenlocatie, de wijze van correctie en beoordeling van examens en een geschillenregeling;

- het theorie-examen wordt per examen vastgesteld door de examencommissie en zodanig opgesteld dat alle eindtermen op een evenwichtige wijze aan de orde komen;
- er dient te worden gewaarborgd dat overlap tussen examens zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- ten behoeve van het afnemen van praktijkexamens wordt per onderwerp een examenprotocol vastgesteld, waarin in ieder geval wordt opgenomen de voor examinering benodigde middelen, de inrichting van de examenlocatie en een beoordelingssystematiek;
- jaarlijks wordt het functioneren van de examenstructuur geëvalueerd, waarbij ten minste aan de orde komt het aantal afgenomen examens in het achterliggende jaar, de examenresultaten en ingediende klachten en behandelde geschillen.

Een diploma is drie jaar geldig. Na die periode dient opnieuw een examen te worden afgelegd volgens de bovengenoemde voorwaarden.

De organisatie dient:

- een overzicht te hebben van betrokken medewerkers (eigen en van derden) met naam en functie en de bijbehorende kwalificaties;
- geschikte registraties bij te houden van de kwalificaties.

4.1.2 Arbeidsomstandigheden­zorg

Om de gezondheid en veiligheid van medewerkers bij uitoefening van hun werkzaamheden te beheersen dient de organisatie te borgen dat deze fysiek en psychisch voldoende geschikt zijn. Overeenkomstig artikel 18 Arboret 1998 stelt de organisatie de medewerkers periodiek in de gelegenheid een arbeidsgeneeskundig onderzoek te ondergaan.

Overeenkomstig de Wet op de medische keuringen dient te worden geïnventariseerd welke functies specifieke risico's met zich meebrengen en welke keuringen / onderzoeken hiertoe dienen te worden aangeboden. Op basis van deze inventarisatie dient een overzicht van deze functies te worden opgesteld. De te stellen eisen, het doel van de keuring of het onderzoek, de te stellen gezondheidsvragen en het uit te voeren medisch onderzoek worden overeenkomstig artikel 3 van het Besluit aanstellingskeuringen schriftelijk vastgelegd na schriftelijke advisering daarover door een gecertificeerde bedrijfsarts of arbodienst.

4.1.3 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Wanneer de risico's van werkzaamheden niet kunnen worden weggenomen of onvoldoende acceptabel kunnen worden gereduceerd, dient de organisatie de medewerkers (vast en tijdelijk) te voorzien van de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM).

Overeenkomstig artikel 8.2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit dient de organisatie op basis van de resultaten uit risico-inventarisaties en taakrisicoanalyses (paragraaf 3.1.6) te identificeren welke PBM noodzakelijk zijn voor de uitvoering van werkzaamheden. Voor het verstrekken, het onderhoud en de vervanging overeenkomstig artikel 8.3 van het Arboret, dient een systeem te worden ingericht. Het projectplan dient bepalingen te bevatten ten aanzien van de toepassing van PBM. De PBM dienen afgestemd te zijn op de voorkomende activiteiten en de geïdentificeerde risico's.

4.2 Materieel en middelen

4.2.1 Beheersing van materieel en middelen

De organisatie dient het binnen de organisatie aanwezige materieel en middelen te inventariseren inclusief onderhoud- en keuringstermijnen. Het overzicht dient actueel te zijn en daarom periodiek te worden bijgewerkt. Voor al het materieel en de middelen dient de keurende instantie te zijn vastgelegd inclusief aantoonbare deskundigheid.

Materieel en middelen dienen te voldoen aan de eisen uit deze BRL (inclusief bijlagen), alsmede de eigen gedocumenteerde eisen. Zowel de organisatie als de werknemer dienen zich hiervan te overtuigen. Middels een inkoopprocedure dient de organisatie te borgen dat alleen materieel en middelen worden aangeschaft welke aan de eisen voldoen.

- De organisatie dient te beschikken over een systeem van identificatie en beheer van alle in te zetten middelen op een project.
- Van al het ingezette materiaal tijdens een project dient een registratie te worden bijgehouden op de projectlocatie, waarmee kan worden aangetoond dat wordt voldaan aan de veiligheidseisen zoals beschreven in de bijlagen bij deze BRL.

De organisatie dient door middel van registraties van keuring en onderhoud aan te tonen dat materieel en middelen voldoen aan de bijlagen bij deze BRL. Binnen het beheersingssysteem dient te zijn geborgd dat voor werkzaamheden geen ongekeurd of afgekeurd materieel wordt ingezet.

4.2.2 Inhuur van materieel en middelen

Bij inhuur van materieel en middelen wordt door de organisatie vooraf vastgesteld dat deze voldoen aan de eisen uit de BRL (inclusief de bijlagen) en of de personen die worden ingezet in projecten voldoen aan de kwalificatie en opleidingseisen (zie paragraaf 4.1.1). De resultaten van deze beoordeling worden geregistreerd. Derden betrokken bij het project worden vooraf op de hoogte gesteld van de relevante projectinformatie.

De inhuur ten behoeve van de opsporing vindt plaats door en onder verantwoordelijkheid van een organisatie die (mede) is gecertificeerd conform deelgebied A.

Inhuur ten behoeve van het civieltechnisch opsporingsproces vindt plaats door en onder verantwoordelijkheid van een organisatie die (mede) is gecertificeerd conform deelgebied B.

4.2.3 Beheersing van detectie- en meetapparatuur

Detectieapparatuur dient initieel (typekeuring) en vervolgens jaarlijks te worden gevalideerd. Doelstelling hiervan is om vast te stellen of het detectieapparaat geschikt is voor het opsporen van CE, en zo ja, in welke situaties en omstandigheden dit apparaat toepasbaar is.

Ten behoeve van de (initiële en jaarlijkse) validatie wordt door de organisatie een validatieprotocol vastgesteld, waarin ten minste de volgende zaken aan de orde komen:

- soorten objecten (materiaal) / verstoringen die worden gedetecteerd;
- geschiktheid voor soorten CE en locatiespecifieke omstandigheden;
- meetbereik (diepte);
- toepasbaarheid in verschillende grondsoorten;
- gevoeligheid voor verstoringen;
- nauwkeurigheid.

De resultaten van de validatie worden gerapporteerd, waarin tevens een vergelijking plaatsvindt met de specificaties van de gebruikershandleiding en / of de resultaten van vorige validaties.

De organisatie dient een overzicht van alle binnen de organisatie gebruikte detectieapparaten op te stellen en actueel te houden. Voor elke detector dient een werkinstructie te worden opgesteld. De bediening van detectieapparatuur dient te geschieden door een persoon die aantoonbaar deskundig is voor het werken met het desbetreffende detectieapparaat. De organisatie dient een procedure op te stellen hoe deze deskundigheid wordt gewaarborgd en geregistreerd.

Het onderhoud en kalibreren van meet- en detectieapparatuur dient plaats te vinden op basis van een kalibratie- en onderhoudssysteem. Bij het onderhoud en kalibreren van meet- en detectieapparatuur dient rekening te worden gehouden met de richtlijnen van de fabrikant / leverancier en de resultaten van de initiële en jaarlijkse validatie.

Meet- en detectieapparatuur dient te worden beveiligd tegen oneigenlijke justering of andere invloeden die de resultaten negatief kunnen beïnvloeden. Registraties van validatie, kalibratie, keuringen en onderhoud dienen tenminste een periode van 5 jaar te worden bewaard, tenzij een wettelijke regeling een langere termijn voorschrijft.

5. VERLENING/VERLENGING VAN HET PROCESCERTIFICAAT

5.1 Algemeen

Het algemene reglement van de betreffende certificerende instelling (CI) bevat de algemene procedure met betrekking tot de aanvraag, de beoordeling en op grond daarvan de verlening en/of verlenging van het Procescertificaat.

5.2 Beoordeling van het managementsysteem

De aanvrager van het certificaat stelt ten behoeve van het certificatieonderzoek aan de certificerende instelling de systeemdokumentatie ter beschikking inclusief een matrix waarin een relatie wordt gelegd tussen het eigen managementsysteem en de corresponderende normelementen uit deze BRL.

De certificerende instelling stelt een onderzoek in naar:

- de systeemdokumentatie; beoordeeld wordt of de documentatie invulling geeft aan alle elementen van deze beoordelingsrichtlijn (zie ook Bijlage 8);
- de implementatie van het managementsysteem; beoordeeld wordt of de procedures en instructies overeenkomstig de systeemdokumentatie zowel op schrift als in de praktijk uitgevoerd worden (zie ook Bijlage 8). Dit geschiedt zowel op de bedrijfslocatie (gespecialiseerde afdeling), op onder het certificaat vallende nevenvestigingen (afdelingen), als op projectlocaties;
- de mate waarin de leiding van de organisatie zich het zorgvuldig handelen overeenkomstig deze beoordelingsrichtlijn heeft eigengemaakt.

5.3 Tijdsbesteding toetsingsonderzoeken

Ten behoeve van de verschillende toetsingsonderzoeken dient de certificerende instantie zich te conformeren aan de onderstaande tijdsbesteding. De onderstaande tijdsbesteding is exclusief de toetsing van de interne examinering van OCE-deskundigen zoals bedoeld in paragraaf 4.1.1. Indien de organisatie examinering zelf uitvoert worden hierover separate afspraken gemaakt met de certificerende instantie.

Auditfase	Mandagen	Totaal (dag)
Initiële beoordeling	1,5 + 2 locaties	2,5
Periodieke beoordeling *	1 + 2 locaties	2
Herbeoordeling	1,5 + 2 locaties	2,5

* Gedurende de totale certificatieperiode zullen twee periodieke audits worden uitgevoerd.

Toelichting:

- Een mandag omvat alle tijd benodigd door het auditteam voor planning, communicatie, documentatiebeoordeling, uitvoering van de audit en het opstellen van de rapportages. Voor het bezoek aan projectlocaties wordt een halve mandag per locatie berekend (incl. rapportage).
- Voor organisaties met meerdere vestigingen, actief binnen de reikwijdte van de BRL, dient aan het aantal mandagen een halve dag per vestiging te worden toegevoegd.
- Medewerkers zijn alle individuen die voor de organisatie werkzaam zijn binnen de reikwijdte van de regeling.

- Bij uitvoering van een gecombineerde audit (met NEN-EN-ISO 9001) door hetzelfde auditteam kan, met voldoende onderbouwing, een reductie worden gegeven op het aantal mandagen van het traject waarvoor de minste tijd benodigd is. Een minimale besteding van 70% moet worden gerealiseerd.

5.4 Verlening van het Procescertificaat

De afgifte van het certificaat is gebaseerd op artikel 4.8b van het Arbeidsomstandighedenbesluit. In artikel 4.17e van de Arbeidsomstandighedenregeling is bepaald dat het certificaat wordt afgegeven indien wordt voldaan aan de eisen van deze BRL. Het certificaat wordt afgegeven aan de juridische entiteit, welke de contracten vallend onder deze BRL aangaat, conform het algemeen reglement van de certificerende instelling wanneer de beoordeling van het managementsysteem van de aanvrager in positieve zin is afgerond (5.7).

De beslissing van certificatie zal openbaar worden gemaakt op de website van de aangewezen certificerende instantie(s).

5.5 Tussentijdse steekproef

De certificaathouder dient de CI schriftelijk op de hoogte te stellen van alle uit te voeren projecten in het kader van deze richtlijn, niet zijnde vooronderzoeken conform 2.2.1. Deze melding geschiedt bij voorkeur per fax of per e-mail en uiterlijk 72 uur voor aanvang van het project.

Meldingen inzake spoedwerkzaamheden (o.a. onverwacht aantreffen munitie) dienen z.s.m. aan de CI te worden gericht. Bij de eerstvolgende (periodieke) audit zal de documentatie van deze werkzaamheden worden geverifieerd.

De CI heeft het recht om op basis van steekproef de werklocaties (on)aangekondigd te bezoeken en de resultaten als zodanig mee te laten wegen tijdens de eerstvolgende (periodieke) audit. Gedurende het jaar heeft de CI de plicht om twee maal een (on)aangekondigd bezoek uit te voeren bovenop hetgeen bepaald onder paragraaf 5.3. Voor ieder bezoek wordt een halve mandag besteed. Bij vastgestelde tekortkomingen zal de verantwoordelijke van de certificaathouder op de hoogte worden gesteld.

5.6 Periodieke beoordeling

Na de verlening van het Procescertificaat, wordt door de certificerende instelling een beoordelingsprogramma uitgevoerd dat als volgt is opgebouwd:

- het jaarlijks beoordelen, op de bedrijfslocatie, van de doeltreffendheid en juiste toepassing van het managementsysteem. Alle onderdelen van BRL-OCE dienen binnen de contractperiode van drie jaar te worden geverifieerd;
- de beoordeling van projecten in uitvoering;
- de beoordeling van eventuele organisatorische veranderingen en de gevolgen hiervan voor het certificaat.

De resultaten worden tussentijds aan de certificaathouder gerapporteerd. Indien noodzakelijk wordt de organisatie door de certificerende instelling verplicht tot de uitvoering van corrigerende maatregelen. Wanneer de tussentijdse beoordelingsresultaten niet acceptabel zijn of wanneer de tekortkomingen onvoldoende worden gecorrigeerd, kan de certificerende instelling overgaan tot schorsing of in het uiterste geval tot het intrekken van het certificaat.

5.7 Verlenging van het Procescertificaat

Na drie jaar dient een complete beoordeling van normelementen uitgevoerd te worden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de resultaten van voorgaande beoordelingen.

5.8 Wijziging in rechtspersoon

Bij wijziging in rechtspersoon dient de organisatie de CI te verwittigen. In dergelijke gevallen vervalt het certificaat en de overeenkomst.

5.9 Schorsing van het Procescertificaat

Een schorsingsprocedure kan worden gestart indien:

1. Er niet wordt voldaan aan de criteria, als omschreven in de beoordelingsrichtlijn en de criteria in 5.10
De bevoegdheid hiervoor ligt bij de beslisser.
2. Er tijdens een onaangekondigd bezoek situaties worden geconstateerd waarbij:
  - bewust onveilige situaties worden gecreëerd;
  - relevante wet- en regelgeving wordt overtreden.

De schorsingsprocedure houdt in dat het betreffende bedrijf wordt verzocht om binnen vijf werkdagen een concreet actieplan in te dienen ter opheffing van de tekortkoming. Dit plan dient concrete acties te bevatten, inclusief de datum waarop de acties gereed zijn. Deze datum dient zo ambitieus mogelijk te zijn. Bij het starten van de schorsingsprocedure worden door de CI de van toepassing zijnde procedures uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gevolgd.

5.10 Intrekken van het Procescertificaat

Het procescertificaat zal worden ingetrokken indien het resultaat van de schorsingsprocedure niet leidt tot een positieve beslissing inzake voortzetting van het certificatieproject. De bevoegdheid hiertoe ligt bij de beslisser, welke zijn beslissing met redenen omkleed bij de organisatie kenbaar dient te maken.

5.11 Certificatiecriteria

Eventuele tekortkomingen worden beoordeeld op basis van belangrijkheid. In onderstaande matrix wordt aangegeven op welke wijze de beoordeling plaatsvindt.

De waardering is als volgt onderverdeeld:

Categorie A belangrijke onvolkomenheden	<ul style="list-style-type: none"> • één of meer elementen van de norm zijn niet gedocumenteerd terwijl dit wel wordt vereist; • één of meer elementen van de norm zijn niet geïmplementeerd; • bij meer elementen van de norm is sprake van vergelijkbare tekortkoming in documentatie en / of implementatie (“trend”); • er geen gerechtvaardigd vertrouwen bestaat in het voldoen aan wet- en regelgeving en / of gestelde eisen; • bij een periodiek- of herbeoordelingsonderzoek blijkt dat categorie B afwijkingen structureel niet of onvoldoende gecorrigeerd worden.
Categorie B onvolkomenheden	<ul style="list-style-type: none"> • bij één van de elementen van de norm sprake is van een tekortkoming in documentatie en / of implementatie.
Categorie C opmerkingen	<ul style="list-style-type: none"> • bij één van de elementen van de norm redelijkerwijs verwacht wordt dat, zonder bijsturing van management, in de toekomst een onvolkomenheid zal ontstaan.

Opvolging certificatieonderzoek en periodieke audits

De organisatie dient binnen één week een concreet voorstel ter opheffing van de categorie A afwijkingen in te dienen. Dit voorstel is een actieplan met concrete en structurele maatregelen met een realistische planning. Na acceptatie van de voorgestelde maatregelen zal altijd zo spoedig mogelijk de implementatie worden geverifieerd, zonodig tijdens een extra audit.

Voor categorie B afwijkingen dient de organisatie binnen 3 maanden concrete corrigerende maatregelen toe te sturen. De implementatie van de corrigerende maatregelen van de B-afwijking(en) zal bij de eerstvolgende audit worden beoordeeld. De implementatie van voorgestelde corrigerende maatregelen voor C-afwijkingen (opmerkingen) zal tijdens de volgende periodieke audit worden beoordeeld.

Voor certificatie dient aan onderstaande criteria te worden voldaan:

- het managementsysteem functioneert minimaal 3 maanden*;
- beoordeling door directie van de organisatie is uitgevoerd;
- de procedures voor interne audits zijn volledig operationeel en werken aantoonbaar
- er zijn geen belangrijke onvolkomenheden (categorie A);
- door de organisatie is aangegeven hoe onvolkomenheden (afwijkingen categorie B) zullen worden opgelost (voorstel voor corrigerende maatregelen);
- er een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het managementsysteem is gericht op het beheersen van risico's, het voldoen aan wet- en regelgeving en eisen en wensen van belanghebbenden.

* Voor nieuw toetredende organisaties geldt dat, zodra de certificatieovereenkomst is getekend en de documentenstudie met positief resultaat is afgerond, de werkzaamheden in het kader van het certificatietraject mogen worden uitgevoerd. Alle werkzaamheden dienen conform paragraaf 5.4. te worden aangemeld.

6. EISEN AAN DE CERTIFICERENDE INSTELLING

6.1 Accreditatie / aanwijzing

De CI die het certificatieonderzoek uitvoert dient hiervoor te beschikken over een aanwijzing door de Minister van SZW.

6.2 Kwalificatie-eisen auditors

De auditors die door de CI worden ingezet voor het certificatieonderzoek dienen te voldoen aan de volgende eisen:

- In bezit zijn van een HBO / WO-opleiding in de technische sector;
- In het bezit zijn van een erkend certificaat voor lead-assessors;
- kennis van deze BRL inclusief de hierin opgenomen documenten;
- minimaal vier jaar werkervaring met het beoordelen van bedrijven in het algemeen;
- minimaal twee jaar werkervaring met het beoordelen van bedrijven met risicovolle werkzaamheden;
- beschikken over een diploma / certificaat Basis cursus OCE;
- binnen de certificerende instantie gekwalificeerd als lead-auditor voor kwaliteitssystemen en veiligheidsbeheerssystemen.

6.3 Kwalificatie-eisen beslisser

De beslisser die door de CI wordt ingezet voor het certificatieonderzoek dient te voldoen aan de volgende eisen:

- In het bezit zijn van een HBO/WO-opleiding in de technische sector;
- geen betrokkenheid bij de directe uitvoering van het certificatieonderzoek van de betreffende opdrachtnemer;
- kennis van deze BRL;
- minimaal twee jaar ervaring met het auditen of nemen van beslissingen in het kader van certificatieonderzoek;
- de bevoegdheid hebben van de eigen organisatie voor het nemen van beslissingen in het kader van certificatieonderzoek.

BIJLAGE 1: normparagrafen per deelgebied

Overzicht van verplichte paragrafen per deelgebied:

Deelgebied A: Opsporing

Deelgebied B: Civieltechnisch opsporingsproces

Paragraaf	Titel	Deelgebied A	Deelgebied B
1	Inleiding		
2	Eisen te stellen aan het proces		
2.1	Melding aan gemeenten	X	X
2.2	Vooronderzoek	X	
2.3	Opsporing		
2.3.1	<i>Werkvoorbereiding</i>	X	X
2.3.2	<i>Detectieonderzoek</i>	X	
2.3.3	<i>Lokaliseren</i>	X	
2.3.4	<i>Laagsgewijs ontgraven</i>	X	X
2.3.5	<i>Identificeren</i>	X	
2.3.6	<i>Tijdelijk veiligstellen situatie</i>	X	
2.3.7	<i>Overdracht aan EODDEF en afvoer schroot</i>	X	
2.4	Civieltechnisch opsporingsproces		X
2.5	Oplevering	X	
2.6	Evaluatie	X	X
3	Eisen te stellen aan de organisatie		
3.1	Managementsysteem	X	X
3.2	Verantwoordelijkheden en bevoegdheden	X	X
3.3	Communicatie	X	X
3.4	Bewaking en meting	X	X
3.5	Voorbereiding op noodsituaties	X	X
3.6	Directieverantwoordelijkheid	X	X
4	Eisen te stellen aan management van personeel en middelen		
4.1	Personeel	X	X
4.2	Materieel en middelen		
4.2.1	<i>Beheersing van materieel en middelen</i>	X	X
4.2.2	<i>Inhuur van materieel en middelen</i>	X	X
4.2.3	<i>Beheersing van detectie- en meetapparatuur</i>	X	
5	Verlening/verlenging van het procescertificaat	X	X

BIJLAGE 2: vooronderzoek, onderdeel probleeminventarisatie

Het (historisch) feitenmateriaal dient als basis voor de verdere uitvoering van het vooronderzoek en de rapportage dient de volgende kernvragen te beantwoorden:

- Is er sprake van mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven in het onderzoeksgebied?
- Wat is de verschijningsvorm van de vermoede explosieven?

Verzamelen feitenmateriaal

Het verzamelen van het feitenmateriaal dient op een gestructureerde en gedocumenteerde wijze uitgevoerd te worden, zodanig dat de informatie herleidbaar is en voldoende zekerheid geeft over de conclusies met betrekking tot de vermoede aanwezigheid van explosieven. De organisatie dient de relevante bronnen te raadplegen en eventuele leemten in kennis te specificeren in de rapportage. De organisatie dient te beschikken over een schriftelijke procedure (3.1.2) waarin de werkwijze is vastgelegd, herleidbaarheid en volledigheid worden geborgd en de archivering van mogelijk later toepasbare informatie wordt geregeld.

Getuigenverklaringen

Van de getuigenverklaring wordt een proces-verbaal opgesteld. Dit proces-verbaal wordt opgenomen in het projectdossier (3.1.4). Indien de getuigenverklaring van doorslaggevend belang is voor de conclusies van het onderzoek, dient het afnemen van de getuigenverklaring plaats te vinden in bijzijn van de opdrachtgever en / of een beëdigd ambtenaar (politie). In de rapportage dient te worden aangegeven op welke wijze de getuigenverklaringen hebben bijgedragen aan de conclusies van het onderzoek.

Rapportage

Op basis van het feitenmateriaal wordt vastgesteld of er een vermoeden bestaat over de aanwezigheid van conventionele explosieven. Ten behoeve daarvan wordt tevens geverifieerd of in het verleden ter plaatse explosieven zijn geruimd. Deze gegevens dienen schriftelijk te worden gerapporteerd aan de opdrachtgever. De rapportage omvat ten minste:

- aanleiding van het vooronderzoek;
- omschrijving en doelstelling van opdracht;
- beschrijving uitvoering onderzoek (inclusief betrokken personen);
- verantwoording feitenmateriaal (inclusief bronverwijzing);
- beschrijving van leemten in kennis;
- conclusie met betrekking tot de vermoede aanwezigheid.

Document nr.: BRL-OCE01
Datum : 21 november 2005
Pagina : 38 van 53

De rapportage dient te worden overlegd aan de opdrachtgever en het Bevoegd Gezag. Op basis van de rapportage van de probleeminventarisatie wordt door het Bevoegd Gezag, gehoord hebbende de opdrachtgever, besloten of het vooronderzoek dient te worden voortgezet in de vorm van de probleemanalyse. Het besluit tot voortzetting dient te worden gearchiveerd in het projectdossier (paragraaf 3.1.4).

BIJLAGE 3: protocol bij aantreffen CE

- Aangetroffen CE worden schriftelijk gemeld aan EODDEF zoals afgesproken volgens paragraaf 3.3. De frequentie en het tijdstip van melding is afhankelijk van soort, aantal en toestand van de aangetroffen explosieven, ter beoordeling van de Senior OCE-deskundige.
- De frequentie en het tijdstip van de periodieke ruiming zijn mede afhankelijk van soort en aantal van de aangetroffen explosieven en de beschikbare ruimcapaciteit van EODDEF, ter beoordeling van EODDEF.
- Bij het aantreffen van explosieven die naar inschatting van de Senior OCE-deskundige van het opsporingsbedrijf ter plaatse een direct gevaar opleveren voor de Openbare Orde en Veiligheid wordt onverwijld de plaatselijke politie geïnformeerd die vervolgens melding doet aan het EOCKL. Deze melding wordt binnen het EOCKL voorzien van een verhoogde prioriteit en zal – vooruitlopend op een periodieke ruiming – binnen een tijdsbestek worden geruimd overeenkomstig de gegeven prioriteit.
- Door de plaatselijke overheid wordt in samenwerking met de Senior OCE-deskundige van het opsporingsbedrijf gezorgd voor het beschikbaar hebben van een geschikt vernietigingsterrein binnen de desbetreffende gemeente. Gezien het soort en toestand van de opgespoorde explosieven kan het noodzakelijk zijn dat vernietiging op loopafstand van de opsporing- c.q. opslaglocatie dient plaats te vinden. De locatie van het vernietigingsterrein dient te worden opgenomen in het projectplan van het opsporingsbedrijf.
- De plaatselijke overheid zorgt in samenwerking met de Senior OCE-deskundige van het opsporingsbedrijf voor de aanwezigheid van de politie tijdens de periodieke ruiming van aangetroffen explosieven.
- De aangetroffen explosieven worden namens de gemeente door de Senior OCE-deskundige van het opsporingsbedrijf onder minimale vermelding van soort, subsoort en algemene toestand via een schriftelijk protocol overgedragen aan de ruimploeg van EODDEF.
- Het opsporingsbedrijf meldt namens de gemeente de datum van beëindiging van de opsporingswerkzaamheden schriftelijk aan het EOCKL.

BIJLAGE 4: eindtermen OCE-deskundigen

In de BRL-OCE zijn deskundigheidsniveaus opgenomen inzake personen die werkzaamheden samenhangende met het opsporen van conventionele explosieven uitvoeren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende deskundigheidsniveaus: Assistent OCE-deskundige, OCE-deskundige en Senior OCE-deskundige. Personen die werkzaam zijn binnen het opsporingsgebied, dienen te beschikken over Basiskennis OCE.

De eindtermen voor deze deskundigheidsniveaus zijn opgenomen in deze bijlage. Tevens is een overgangsregeling opgenomen voor de examinering van de (voormalige) Assistent opruimer explosieven en opruimer explosieven van het ministerie van Defensie.

De opbouw van deze bijlage is als volgt:

- A. eindtermen Assistent OCE-deskundige;
- B. eindtermen OCE-deskundige;
- C. eindtermen Senior OCE-deskundige;
- D. eindtermen Basiskennis OCE;
- E. overgangsregeling.

A. Eindtermen Assistent OCE-Deskundige

Algemeen

1. Beschikken over de voor Assistent OCE-deskundige benodigde algemene vaardigheden.

Explosieven stoffen

2. Beschikken over algemene kennis van de diverse soorten explosies.
3. Beschikken over algemene kennis van Zwart Buskruit (ZB).
4. Beschikken over algemene kennis van Rookzwak Buskruit (RB).
5. Beschikken over algemene kennis van pyrotechnische mengsels.
6. Beschikken over algemene kennis van springstoffen.

Munitie

7. Kunnen weergeven en omschrijven van de 16 hoofdsorten munitie³.
8. Kennis van het begrip kaliberaanduidingen.
9. Kunnen weergeven van de toestand waarin munitie kan worden aangetroffen.
10. Kunnen weergeven van de algemene opbouw, algemene werking en specifieke gevaren van de hoofdsorten van munitie.
11. Kunnen herkennen van de hoofdsorten munitie.
12. Kunnen weergeven van de functie van ontstekingsinrichtingen van munitie.
13. Kunnen weergeven van soorten ontstekingsinrichtingen.
14. Kunnen weergeven van de gevaarsaspecten van ontstekingsinrichtingen.

Opsporing OCE

15. Beschikken over algemene kennis van de BRL-OCE.
16. Kunnen verklaren wat wordt verstaan onder detectie.
17. Beschikken over basiskennis van de werkingsprincipes van metaaldetectoren en magnetometers.
18. Kunnen weergeven van het onderscheid tussen oppervlakte- en dieptedetectie en het toepassingsgebied.
19. Kunnen weergeven van het onderscheid tussen analoge en computerondersteunde detectie en het toepassingsgebied.
20. Kunnen uitvoeren van detectie onder begeleiding.
21. Kunnen weergeven wat wordt verstaan onder interpreteren.
22. Kunnen weergeven wat wordt verstaan onder lokaliseren.
23. Veilig kunnen werken tijdens ontgraven van vermoedelijke CE.
24. Kunnen weergeven wat wordt verstaan onder identificeren.
25. Kunnen weergeven wat wordt verstaan onder tijdelijk veiligstellen van de situatie.

---

³ De volgende hoofdsorten worden onderscheiden : Kleinkalibermunitie, Geschutmunitie, Handgranaten, Geweergranaten, Munitie voor granaatwerpers, Raketten, Afwerpmunitie, Submunitie, Onderwatermunitie, Mijnen, Valstrikken, Explosieve stoffen, Vuurwerken, Vernielingsmiddelen, Ontstekingsinrichtingen, Toebehoren van munitie.

B. Eindtermen OCE-Deskundige

Algemeen

1. Beschikken over het diploma Assistent OCE-deskundige.
2. Beschikken over de voor OCE-deskundige benodigde algemene vaardigheden.
3. Beschikken over benodigde ervaring.

Wet en regelgeving

4. Kennis van de wet- en regelgeving die verband houdt met het opsporen van conventionele explosieven.

Explosieven stoffen

5. Beschikken over specifieke kennis van de diverse soorten explosies.
6. Beschikken over specifieke kennis van Zwart Buskruit (ZB).
7. Beschikken over specifieke kennis van Rookzwak Buskruit (RB).
8. Beschikken over specifieke kennis van pyrotechnische mengsels.
9. Beschikken over specifieke kennis van springstoffen.

Munitie

10. Kunnen weergeven en omschrijven van de soorten kaliberaanduidingen.
11. Kunnen weergeven en verklaren van de toestand waarin munitie kan worden aangetroffen.
12. Het kunnen weergeven en verklaren van de basisprincipes van munitieherkenning.
13. Kunnen weergeven van ontstekingsinrichtingen van munitie en het verklaren van de werkingsprincipes.
14. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van kleinkalibermunitie.
15. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van geschutmunitie.
16. Kunnen weergeven van soorten ontstekingsinrichtingen van geschutmunitie en het verklaren van de werkingsprincipes.
17. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van handgranaten.
18. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van geweergrenaten.
19. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van munitie voor granaatwerpers.
20. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van raketten.
21. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van afwerpmunitie.
22. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van submunitie.
23. Kunnen weergeven van ontstekingsinrichtingen van afwerpmunitie en het verklaren van de werkingsprincipes.

24. Kunnen weergeven en verklaren van soorten en algemene samenstelling van onderwatermunitie.
25. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, constructie, samenstelling en werking van landmijnen.
26. Kunnen weergeven en verklaren van soorten en algemene samenstelling van valstrikken.
27. Kunnen weergeven en verklaren van de soorten, subsoorten en algemene samenstelling van vuurwerken.
28. Kunnen weergeven en verklaren van soorten en samenstelling van vernielingsmiddelen

Opsporing OCE

29. Kunnen weergeven en toepassen van de proceseisen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zoals opgenomen in de Beoordelingsrichtlijn Opsporen Conventionele Explosieven (BRL-OCE).
30. Kunnen weergeven en verklaren van de werkingsprincipes van metaaldetectoren en magnetometers en het toepassingsgebied.
31. Kunnen weergeven en verklaren van het onderscheid tussen computerondersteund en analoog detecteren en het toepassingsgebied.
32. Kunnen weergeven en verklaren van het onderscheid tussen oppervlakte- en dieptedetectie en het toepassingsgebied.
33. Kunnen uitvoeren van detectie.
34. Kunnen weergeven en verklaren wat wordt verstaan onder interpreteren.
35. Kunnen weergeven en verklaren van de terminologie die gebruikt wordt bij interpreteren.
36. Kunnen uitvoeren van een interpretatie van meetgegevens van een analoge en computerondersteunde detectie.
37. Kunnen weergeven en verklaren van de verschillende methoden voor lokaliseren.
38. Het 3-dimensionaal kunnen vaststellen van de ligplaats van gedetecteerde objecten (lokaliseren).
39. Het veilig kunnen ontgraven van vermoedelijke CE, zodat volledige identificatie kan plaatsvinden (ontgraven).
40. Het voor de in de toetstermen genoemde munitieartikelen voorzover mogelijk kunnen vaststellen of men in een concrete situatie al dan niet met een CE te maken heeft en daarna kunnen bepalen van de soort, subsoort, wapeningstoestand, kaliber en nationaliteit hiervan (identificeren).
41. Het tijdelijk kunnen veiligstellen van de situatie.
42. Het kunnen weergeven van de wijze van overdracht van CE aan de EOD.

Vernietigen van CE

43. Beschikken over basiskennis van het vernietigen van CE.

C. Eindtermen Senior OCE-Deskundige

Algemeen

1. Beschikken over het diploma OCE-deskundige.
2. Beschikken over de voor Senior OCE-deskundige benodigde algemene vaardigheden.
3. Beschikken over benodigde ervaring als OCE-deskundige.

Wet en regelgeving

4. Beschikken over kennis van de relevante bepalingen uit de Bijdragebesluit, Ministeriele Publicatie 40-21, Ministeriele publicatie 40-22, VGVK –19, Ministeriele publicatie 40-45, Wet wapens en munitie, relevante PGS-richtlijnen en overige relevante regelgeving.
5. Beschikken over kennis van de relevante delen van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken (UAV 1989) en de Standaard RAW Bepalingen 2000.

Munitie

6. Het weergeven en verklaren van de samenstelling en werkingsprincipes van vooroorlogse CE.
7. Het weergeven en verklaren van de samenstelling en werkingsprincipes van naoorlogse CE.

Opsporing OCE

8. Kunnen opstellen van een projectplan volgens de BRL-OCE.
9. Kunnen opstellen en uitvoeren van een projectcontroleplan, zoals bedoeld in de BRL-OCE.
10. Leiding kunnen geven aan de uitvoering van een project.
11. Kunnen rapporteren van interpretatie.
12. Kunnen communiceren met opdrachtgever en derden over de voortgang van een project.
13. Handelend kunnen optreden ingeval van calamiteiten bij een OCE-project.
14. Op de hoogte zijn en juist kunnen toepassen van de overdracht van een CE aan de EOD.
15. Kunnen opleveren van een OCE-project.

Vernietigen van CE

16. Kunnen weergeven en verklaren van de eisen waaraan een vernietigingslocatie moet voldoen.
17. Kunnen weergeven en verklaren van de methoden en procedures voor het vernietigen van CE.

D. Eindtermen basiskennis OCE

1. Basiskennis over de aanpak en uitvoering van OCE-projecten.
2. Basiskennis over explosieve stoffen en de herkenning van CE;
3. Basiskennis over de oorzaken en gevaren van het ongewenst tot werking komen van CE;
4. Op de hoogte zijn van de geldende veiligheidsregels in OCE-projecten;
5. Op de hoogte zijn van de hoofdlijnen van de BRL-OCE.

E. Overgangsregeling

De explosieven deskundigheid (OCE-deskundige en Senior OCE-deskundige) in OCE-projecten bestaat ten tijde van het vaststellen van deze BRL uit (voormalige) functionarissen van de explosieven opruimingsdiensten van het ministerie van Defensie. Defensie maakt daarbij onderscheid in de Assistent opruimer explosieven en de opruimer explosieven.

Na het van kracht worden van de BRL-OCE en de inrichting van de examenstructuur, zal rekening moeten worden gehouden met een periode waarbinnen nog niet voldoende volgens deze BRL gediplomeerde deskundigen beschikbaar zijn. Met het oog hierop wordt de onderstaande overgangsregeling ingesteld.

Overgangsregeling

Gedurende een periode van 6 maanden na de op grond van artikel 4.8b (nieuw) van het Arbeidsomstandighedenbesluit in werking getreden certificatieplicht voor het opsporen van CE wordt:

1. een diploma c.q. verklaring van het ministerie van Defensie waaruit blijkt dat een persoon beschikt over een opleidings- en ervaringsniveau van Assistent opruimer explosieven gelijkgesteld met het diploma OCE-deskundige;
2. een diploma c.q. verklaring van het ministerie van Defensie waaruit blijkt dat een persoon beschikt over een opleidings- en ervaringsniveau van opruimer explosieven gelijkgesteld met het diploma Senior OCE-deskundige.

Na het verstrijken van deze overgangsregeling wordt aan het opleidingsniveau Assistent opruimer explosieven en de opruimer explosieven in het kader van deze BRL geen betekenis meer toegekend. De Assistent opruimer explosieven en de opruimer explosieven dienen voor het verstrijken van deze overgangstermijn derhalve te worden geëxamineerd volgens deze BRL.

Toelichting opleidingniveaus en vergelijkbaarheid

Assistent opruimer explosieven

De Assistent opruimer explosieven, die een basis opleiding heeft als munitietechnicus (circa 9 maanden), is na een opleidingsperiode van circa 6 maanden als Assistent opruimer explosieven, in staat om als 2e man in een ruimingsploeg explosieven te detecteren, te lokaliseren, te benaderen, te identificeren, veilig te stellen of te vernietigen. De Assistent opruimer explosieven heeft een opleidingsniveau dat voor een belangrijk deel vergelijkbaar is met de OCE-deskundige. Aan de OCE-deskundige zijn echter aanvullende eisen gesteld, waaronder inzake het werken in OCE-projecten volgens de BRL.

Opruimer explosieven

De opruimer explosieven, die een ervaringsopbouw heeft van ten minste 4 jaren als Assistent opruimer explosieven, is in staat om als 1e man leiding te geven aan een ruimploeg en alle voorkomende werkzaamheden als ruimploeg uit te voeren. De opruimer explosieven heeft een opleidings- en ervaringsniveau dat deels vergelijkbaar is met de Senior OCE-deskundige. Vooral inzake het leidinggeven in OCE-projecten worden aan de Senior OCE-deskundige echter aanvullende eisen gesteld.

BIJLAGE 5: eisen te stellen aan materieel

Indien bij het benaderen van CE gebruik wordt gemaakt van materieel dient deze te voldoen aan de onderstaande eisen.

- De naar de graafbak gerichte ruiten zijn voorzien van 33 mm Lexguard materiaal, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening. Deze voorziening kan zijn aangebracht door de ruiten te vervangen of door het aanbrengen van een voorzetruit. Indien voorzetritten worden toegepast dienen de originele ruiten te zijn vervangen door 8 mm Lexan materiaal, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening.
- De overige ruiten zijn vervangen door 8 mm Lexan materiaal, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening.
- Het dak van de machine is bekleed met 40 mm multiplex watervaste bouwplaat, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening.
- De staalvlakken die naar de graafbak zijn gericht, zijn voorzien van 7mm staalplaat met daarop 40 mm multiplex watervaste bouwplaat, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening.
- De cabine is vervaardigd van of wordt beschermd door staalplaat met een minimale dikte van 7 mm met daarop 40 mm multiplex watervaste bouwplaat, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening.
- De cabine is voorzien van opdekdeuren.
- De cabine is verankerd op de machine.

Herziening van materieleisen

De bovenstaande eisen zijn overgenomen uit de Regeling eisen civiele explosieven opsporingsbedrijven en opruimer explosieven (Staatscourant 23 december 2002, nummer 247 / pagina 9). Het betreft de eisen die daarin gesteld worden aan Bouwmachines Categorie II. Deze eisen zijn aan herziening / actualisatie toe. Hiervoor is echter nader onderzoek en zijn praktijktesten noodzakelijk. Hiertoe wordt door de sector een plan van aanpak en onderzoeksprogramma opgesteld, dat wordt uitgevoerd in 2006. Naar aanleiding daarvan zal deze bijlage naar verwachting eind 2006 worden herzien.

BIJLAGE 6: eisen aan beschermende maatregelen

Werkwijze

In het projectplan wordt beschreven welke beschermende maatregelen in welke projectfasen worden getroffen. De te nemen beschermende maatregelen worden goedgekeurd door de gemeente waarbinnen de werkzaamheden plaatsvinden. Deze goedkeuring wordt geregistreerd in het projectdossier.

Toelichting

Er is nog geen eenduidige norm beschikbaar voor het treffen van beschermende maatregelen voor de omgeving bij het benaderen van CE. Momenteel worden beschermende maatregelen op projectniveau vastgesteld in overleg met de gemeente, de opdrachtgever, het EOCKL en andere betrokkenen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van richtlijnen die worden gehanteerd door het ministerie van Defensie.

Bij alle betrokkenen bestaat behoefte aan duidelijkere normstelling voor het treffen van beschermende maatregelen. Hiervoor is echter nader onderzoek en zijn praktijktesten noodzakelijk. In samenwerking met de betrokken partijen wordt hiertoe door de sector van OCE-bedrijven een plan van aanpak en onderzoeksprogramma opgesteld, dat wordt uitgevoerd in 2006. Naar aanleiding daarvan zal deze bijlage naar verwachting eind 2006 worden herzien.

BIJLAGE 7: eisen aan opslagvoorziening voor tijdelijk veiligstellen CE

De opslagvoorziening voor het tijdelijk veiligstellen van CE dient te voldoen aan de onderstaande voorwaarden.

1. De maximale opslag in een opslagvoorziening bedraagt 10 kg explosieve stof.
2. Eisen aan de constructie en opbouw van de opslagvoorziening:
  - a. de wanden, vloer- en dakconstructie van de opslagvoorziening dient 60 minuten brandwerend te zijn, conform NEN 3884/6069;
  - b. de wanden dienen ten behoeve van scherfwerking te zijn voorzien van een staalplaat met een minimale dikte van 7 mm met daarop 40 mm multiplex watervaste bouwplaat, of een daaraan minimaal gelijkwaardige voorziening;
  - c. de vloer van de opslagvoorziening moet zijn voorzien van niet-geleidend materiaal;
  - d. de opslagvoorziening dient te zijn voorzien van een rechtsscharnierende deur, voorzien van veiligheidsdraaigreep aan binnenzijde en een profielcilinderslot;
  - e. de deur van de opslagvoorziening dient te zijn voorzien van een automatische deursluiser;
  - f. elektrische installaties, inclusief verlichting, dienen gas- en explosie veilig te zijn uitgevoerd;
  - g. de opslagvoorziening dient te zijn voorzien van een aardingspunt en een hijsvoorziening.
3. De opslagvoorziening dient te zijn voorzien van een alarminstallatie, die ten minste bestaat uit een geluidsignaal, lichtsignaal en een telefonische melding aan alarmdienst of de beheerder zoals bedoeld onder punt 9 van deze bijlage.
4. Aan de buitenzijde (voorzijde) van de opslagvoorziening dienen de volgende gevarenaanduiding te zijn aangebracht:

5. De opslagvoorziening dient te worden opgesteld op een vlakke en verharde ondergrond. In een cirkel van 10 meter rondom de opslagvoorziening mogen zich geen objecten en andere zaken bevinden, met uitzondering van het hekwerk zoals hieronder bedoeld.
6. Rondom de opslagvoorziening dient een deugdelijk en afsluitbaar hekwerk te worden aangebracht, tenzij de opslagvoorziening zich bevindt binnen een afgesloten en ontoegankelijk terrein. Op het hekwerk dient aan alle zijden het volgende bord te zijn aangebracht:

7. Op een afstand van maximaal 50 meter van de opslagvoorziening dient een 6 kg ABC brandblusser aanwezig te zijn.
8. Wijze van opslag:
  - a. de artikelen dienen zodanig te worden opgeslagen dat zij niet in direct contact met de vloer staan (bijvoorbeeld met behulp van pallets of stapellatten);
  - b. artikelen waarvan niet is uitgesloten dat zij witte fosfor bevatten, dienen separaat en ondergedompeld in water te worden opgeslagen;
  - c. de opslag van brisante munitie dient zodanig plaats te vinden dat sympathische detonatie wordt voorkomen (onderlinge afstand > 3 maal R);
  - d. de CE dienen ordelijk en stabiel te worden opgeslagen;
  - e. de opslagvoorziening mag uitsluitend worden gebruikt voor de opslag van CE en hierin mogen geen andere artikelen / zaken worden opgeslagen, behalve een branddeken, brandblusser en alarminstallatie.
9. Eindverantwoordelijke voor en sleutelhouder van de opslagvoorziening is een Senior OCE-deskundige, die in de ontheffing van de organisatie op grond van de Wet wapens en munitie tevens als beheerder is aangemerkt. Het betreden van de opslagvoorziening mag uitsluitend plaatsvinden door of onder begeleiding van deze Senior OCE-deskundige.
10. In het kader van de werkvoorbereiding wordt in overleg met de gemeente vastgesteld of de opslagvoorziening voor het tijdelijk veiligstellen van CE, gelet op de specifieke omstandigheden, vergunningsplichtig is op grond van de Wet milieubeheer. De resultaten van dit overleg worden geregistreerd.
11. Van opgeslagen CE wordt het volgende geregistreerd:
  - a. soort, subsoort en nationaliteit van het CE;
  - b. wapeningstoestand van eventuele ontstekers;
  - c. schatting van de explosieve inhoud.

De registratie wordt bijgehouden op een lijst die dagelijks wordt verstuurd naar de opdrachtgever, politie en / of de brandweer. De registraties worden tevens opgenomen in het projectdossier.

Toelichting

De bovenstaande eisen zijn gebaseerd op de momenteel gebruikte opslagvoorzieningen en praktijkervaringen. Deze eisen behoeven echter een nadere onderbouwing op basis van onderzoek en praktijktesten. Bij alle betrokkenen bestaat hieraan behoefte. Hiervoor is echter meer tijd benodigd. In samenwerking met de betrokken partijen wordt door de sector van OCE-bedrijven een plan van aanpak en onderzoeksprogramma opgesteld, dat wordt uitgevoerd in 2006. Naar aanleiding daarvan zal deze bijlage naar verwachting eind 2006 worden herzien.

BIJLAGE 8: overzicht noodzakelijke documentatie

Paragraaf	Document titel / inhoud	P	W	R	Documentatie	Implementatie
2.1	Melding aan de gemeente			X		
2.2	Vooronderzoek					
2.2.1	Rapportage probleeminventarisatie			X		
2.2.2	Probleemanalyse					
2.2.2.1	Feitenmateriaal			X		
2.2.2.2	Analyse feitenmateriaal (in rapportage)			X		
2.2.2.3	Locatiespecifieke omstandigheden			X		
2.2.2.4	Afbakening verdacht gebied			X		
2.2.2.5	Rapportage probleemanalyse			X		
	Verslaglegging eventuele vervolgstappen			X		
2.3	Opsporing					
	Kwalificaties functionarissen			X		
	Inzet deskundigheid			X		
2.3.1	Werkvoorbereiding	X				
	Projectplan			X		
	Spontaan aantreffen CE	X				
2.3.1.1	Projectplan					
	Inhoudelijke stukken (zie opsomming)		X	X		
	Goedkeuring B.G. en opdrachtgever			X		
2.3.1.1.1	Projectcontroleplan			X		
2.3.1.1.2	Projectgebonden risico-evaluatie	X		X		
	Communicatie / informatie			X		
2.3.2	Detectieonderzoek					
2.3.2.1	Selectie van detectiemethoden			X		
	Interne validatie (4.2.3.1)			X		
2.3.2.2	Uitvoeren detectie					
	Verificatie aangeleverde gegevens			X		
	Projectplan			X		
2.3.2.3	Veldwerkregistraties			X		
2.3.2.4	Analoge detectie			X		
2.3.2.5	Computerondersteunde detectie			X		
2.3.3	Lokaliseren					
	Objectenlijst			X		
2.3.4	Laagsgewijs ontgraven					
	Projectplan			X		
	Communicatie / informatie			X		
	Instructies laagsgewijs ontgraven		X			
2.3.5	Identificeren					

Paragraaf	Document titel / inhoud	P	W	R	Documentatie	Implementatie
	Identificatie van het object			X		
	Projectdossier			X		
2.3.6	Tijdelijk veiligstellen situatie	X				
	Risicoanalyse veiligstellen (3.1.6)	X				
	Beheersmaatregelen			X		
2.3.6.1	Transport van CE					
2.3.6.2	Tijdelijke opslag van CE					
2.3.7	Overdracht aan EODDEF en afvoer schroot					
	Overdrachtsprotocol		X			
	Overdrachtsformulier			X		
2.4	Civieltechnisch opsporingsproces					
	Identificatie en planning activiteiten			X		
	Identificatie en beheersing interactie	X				
	Taken en bevoegdheden			X		
	Projectplan			X		
	Adviezen			X		
2.5	Oplevering					
	Projectplan (staat van oplevering)			X		
	Proces-verbaal van oplevering			X		
2.6	Evaluatie					
	Projectevaluatie			X		
	Directiebeoordeling (3.6)			X		
3.1	Managementsysteem					
3.1.1	Algemene eisen					
3.1.2	Systeemhandboek					
	Gedocumenteerd managementsysteem			X		
	Uitsluitingen			X		
3.1.3	Beheersing van documenten	X				
3.1.4	Beheersing van registraties	X				
3.1.5	Wet- en regelgeving	X				
	Communicatie en toezicht			X		
3.1.5.1	Ontheffing Wet wapens en munitie			X		
3.1.6	Taak risico analyse	X				
	RI&E			X		
	Taak risico analyses			X		
	Projectplan			X		
3.1.7	Verzekeringen			X		
	Jaarlijkse evaluatie			X		
	Projectbeoordeling			X		

Paragraaf	Document titel / inhoud	P	W	R	Documentatie	Implementatie
3.2	Verantwoordelijkheden en bevoegdheden			X		
	Organisatiestructuur			X		
	Directievertegenwoordiger			X		
3.3	Communicatie					
3.3.1	Interne communicatie			X		
	Betrekken medewerkers bij veiligheid	X				
3.3.2	Externe communicatie					
	Communicatielijnen en -partijen		X	X		
	Melding aan certificerende instelling			X		
3.4	Bewaking en meting					
	Bepaling noodzakelijke processen		X	X		
3.4.1	Werkplekinspecties					
	Werkwijze		X			
	Rapportages			X		
3.4.2	Interne audits					
	Auditplanning			X		
	Uitvoering audits	X				
	Kwalificatie auditoren			X		
3.4.3	Beheersing klachten en tekortkomingen	X				
	Melding en communicatie			X		
	Projectplan			X		
	Functiebeschrijvingen			X		
3.4.4	Beheersing ongevallen en incidenten	X				
	Melding en rapportage			X		
	Toezicht en acties			X		
3.5	Vorbereiding op noodsituaties	X		X		
	Noodplannen en evaluatie			X		
	Projectplan			X		
3.6	Directieverantwoordelijkheid					
	Communicatie			X		
	Beleidsevaluatie			X		
	Directiebeoordeling			X		
4.1	Personeel					
	Kwalificatie en geschiktheid			X		
	Contract Senior OCE-deskundige			X		
4.1.1	Opleiding en kwalificatie personeel					
	Overzicht betrokken medewerkers			X		
	Kwalificaties			X		
4.1.2	Bedrijfsgezondheidszorg					
	Inventarisatie keuringen en onderzoeken			X		

Paragraaf	Document titel / inhoud	P	W	R	Documentatie	Implementatie
4.1.3	Persoonlijke beschermingsmiddelen					
	RI&E en TRA (3.1.6)			X		
	Identificatie noodzakelijke PBM			X		
	Projectplan			X		
4.2	Eisen aan materieel en middelen					
4.2.1	Beheersing van materieel en middelen					
	Inventarisatie			X		
	Inkoopisen	X				
	Inzet op project			X		
4.2.2	Inhuur van materieel en middelen					
	Beoordeling materieel en middelen			X		
4.2.3	Beheersing bewakings- en meetapp.					
	Validatieprotocol		X			
	Overzicht detectieapparaten			X		
	Werkinstructie detectieapparatuur		X			
	Aantoonbare deskundigheid	X				
	Keuringsregistraties			X		

P: Procedure

W: Werkinstructie

R: Registratie of document